

KYYHKYNNEN

Teologian ylioppilaiden tiedekuntayhdistyksen julkaisu // vuodesta 1853

**Lemminkäisen
Temppelissä** s. 26

**Teologinen Got
Talent** s. 18

**Jeesuksen
selfie?** s. 24

Haastattelussa Tarja Halonen s. 12

Toimitus

Tässä esiintyy Kyyhkynen toimitus.

Jemo Kettunen
päätoimittaja

Matias Kontulainen
päätoimittaja

Mikael Elmolhoda
toimittaja

Emmy Lee-Nyqvist
kuvittaja

Iida Leinonen
kulttuuritoimittaja

Vuokko Loikkanen
toimittaja

Lila Lukkarinen
toimittaja

Frida Mäkelä
teologisen kuumien toimittaja

Susanna Ranta
toimittaja

Enja Seppänen
toimittaja

Anni Similahu
toimittaja

Ville Tarpila
taittaja

Tässä lehdessä

- 4 Pääkirjoitus
- 6 Puheenjohtajan tervehdys
- 7 Kysy Kyllikiltä
- 8 Keulivan mopon rauhoitus
- 10 Ruusun nimi - seksiä, kuolemaa ja mysteerin tuntua
- 12 Tarja Halosen haastattelu
- 14 Runoaukeama
- 16 Meistä tuli pappeja, opettajia, henkiparanatajia
- 18 Teologinen Got Talent
- 20 Jumalanpilkkua vai uskonnollista kannanottoa - Antti Tuiskun albumi jakaa mielipiteitä
- 21 Novelli
- 22 Pyhimyksen henkilökuva
- 23 Pyhmys & Saimaa: levyarvostelu
- 24 Torinon käärinliina - Jeesuksen selfie?
- 25 Näin he panivat hänen rangaistuksensa täytäntöön, ja hänestä tuli varoittava esimerkki kaikille naisille
- 26 Lemminkäisen Temppelissä

KYYHKYKEN

Julkaisija

Teologian Ylioppilaiden Tiedekuntayhdistys
TYT/Kyyhkynen PL 4
00014 Helsinki
s.posti: kyyhkynen@tyt.fi

*Ilmestynyt vuodesta 1853
167. vuosikerta*

Hallituksen puheenjohtaja Anni-Sofia Nikki

Painopaikka Painotalo Trinket Oy, Helsinki

Kannen kuva Niilo Rantala

*Tämä julkaisu on saanut HYY:n
järjestölehtitukea.*

TeolKyyhkynen

@kyyhkynenlehti

Mitä on kulttuuri?

Tervehdys, arvon lehden lukija! Haluaisin tässä kirjoituksessa pohtia kanssasi, mitä sana *kulttuuri* tarkoittaa niin käsitteenä kuin merkityksenä. Käsitettä on tullut pidettyä itsestään selvänä sen suhteen, mihin sillä viitataan. Sanasta tulee mieleen osio, joka on useissa sanomalehdissä loppupuolella. Sanalla painotetaan myös kaikkea, joka liittyy taiteeseen. Kun esimerkiksi puhutaan kultturellista ihmisestä, voi tulla mielikuva musiikin, arkkitehtuurin tai taidemaalauksen harrastajasta.

Mutta kun aikoinani luin, mitä kulttuuri tarkalleen on, ymmärrykseni laajeni merkittävästi. Mennäänpä tarkistamaan asia Wikipediasta (johon en toki suosittele viittaamaan esseetehtävissä). Kulttuuri-sanankuperä juontuu latinankielisestä verbistä *colere*, joka tarkoittaa *viljellä*. Sanan substantiivin vastine on *cultura*, viljely. Roomalainen filosofi käytti käsitettä *animi cultura*, hengen viljely. Tämän kautta kulttuurista on puhuttu ihmisten saavutuksina tässä maailmassa, ikään kuin kyse olisi maanviljelijöistä, joiden työn jälki tuottaa leivän tapaista hyödykettä kyläyhteisölle.

Aika on vahvasti läsnä kulttuurissa, ja tämä näkyy arkkitehtuurissa eri rakennusten tyylien nimityksissä, jotka pohjautuvat valmistumisajankohdan aikakausiin. Suomesta voi löytää myöhäisgotiikkaa, uusgotiikkaa, uusklassismia tai jopa betonibrutalismia edustavia kirkkorakennuksia, ja kutakin kirkkokuntaa edustavat erilaiset rakennus- ja sisustustyyli. Jumalaa on palveltu musiikin eri tavoin resonoinnilla, virsillä, taidemusiikilla tai gospelilla. Erot ovat oleellisia ajallisen kontekstin lisäksi paikoittaisesti, mutta usein on tapana reflektoida menneeseen aikaan nykyhetkestä ja ottaa vaikutteita globaalilla tasolla.

Miksi sitten halusin nyt kirjoittaa kulttuurista? Tämä juontaa toverineuvoston kokoukseen, jolloin valittiin TYT:n toimijat ja Kyyhkynen päätoimittajat. Hakemusta kirjoittaessani ja haastattelussa ollessani sana *kulttuuri* oli syvästi mielessäni. Mielikuva ei kuitenkaan ollut taiteessa tai musiikissa, vaan ihmisten kädenjäljessä ja vaikuttamisessa. Olen vaikuttanut Kyyhkynen toimituksessa vuodesta 2018 ja tiedän, että mitä useampi teologi käyttää ääntänsä lehteä varten, sitä hedelmällisempää sen tekeminen on. Päätin käyttää tätä ajatusta oljenkorteni, jotta voisin vedota siihen, että toimitukseen olisi mahdollisimman moni tervetullut pohtimaan maailman menoa teologin silmin.

Minä ja Jemo olemme kumpikin päätoimittajia, jotka harrastavat musiikkia. Sen jälkeen kun meidät valittiin tähän, kaverini toppuutteli minua: ”Kun te kerran olette musiikki-ihmisiä, muistakaa, ettei Kyyhkynen ole kulttuurilehti.” Olen itsekin sitä mieltä, että lehden linjassa ei kannata ajautua yksipuolisuuteen, mutta mielestäni kulttuurista käsitteenä voidaan kiistellä. Musiikkiin liittyviä juttuja kannattaa olla, mutta minusta on tärkeämpää, että kyse olisi kädenjäljen jättämisestä. Lehteen on kirjoitettu niin haastatteluja, kolumneja, pakinoita, arvosteluja kuin runoja.

Kannustankin siis sinua, hyvä lukija, tutustumaan ja vaikuttamaan. Lehti on hyvä mahdollisuus tutustua teologiin erilaisiin ajatusmaailmoihin. Ajankohtaiset aiheet ja tuoreet tutkimukset vaikuttavat maailmankuvaamme ja näin ollen kulttuuriin. Se on myös hyvä väline omakohtaiseen henkiseen viljelyyn. Jokainen kirjoitus jättää pienen jälkensä historiaan ja muiston kirjoittajasta.

-Matias Kontulainen

Kyyhkysen uusi Ararat

Teologian opiskelijoiden lehti Kyyhkynen on Suomen mittapuulla muinainen instituutio.

Lehti on neljä vuotta nuorempi kuin uusi Kalevala.

Kun Suomi itsenäistyi, Kyyhkynen oli jo eläkeiässä.

Kolmannella vuosisadallaan Kyyhkynen, yleästi Suomen vanhimman tiedekunnan opiskelijoiden lehti, on elossa tekijöidensä mukana, ja etsii aina uutta Araratia jonne laskeutua.

Jestas mitkä saappaat aloittavalle päätoimittajalle. Tämä on kunnia, joka on otettava vastaan nöyryydellä. Nöyryydellä, ja tietysti uhmakkaalla palolla, jota ilman ei lehden tekemisestä tule mitään.

Olemme sentään nuorien (tai ei niin nuorien) ylioppilaiden lehti, emme mikään hauras museoesine.

Suurin synty, mitä nousevien ja nälkäisten teologiiden ja uskontotieteilijöiden julkaisu voi tehdä, on olla tylsä.

Teologia on *villiä*.

Puolitoista vuosisataa sitten lehden päätoimittajana istunut ihminen on ollut oman sukupolvensa nuori edustaja. Hän ei ole voinut muuta kuin suhtautua aikaansa ja ilmiöihinsä niistä näkökulmista ja siitä ymmärryksestä, joka hänelle on annettu.

Omalla vahtivuorollani tahdon ujuttaa Kyyhkyyseen lisää kokemista, laskeutumista, menemistä paikan päälle ja immersoitumista. Haluan, että olemme enemmän emic kuin etic.

Post-kansankirkollisina, post-ateistisen hengellisyyden aikoina Kyyhkysen lento tarvitsee lisää gonzoa.

Henkilökuvia, mystiikkaa, esoteriaa ja haastatteluita.

Lisää Perttu Häkkisen valoa.

Ja tietysti seksiä. Teologiiden lehteen pitää mahtua aina vähän seksiä.

Vinjetteinä pieniä pirunsarvia kasvamaan pimeydestä kuin Mauri Kunnaan kuvitusten yksinäiset silmäparit.

Ennen kaikkea lehti tarvitsee sitä, että sen sivuilta huokuu tekijöidensä toimintaa ohjannut hyvä ja terve henki. Painotuote on aina tekijöidensä näköinen.

Lupa teille kuitenkin, että vaikka tulen lehden sivuilla käyttämään niitä inhimillisen elämän värejä joita armolahjoina on palettiini siunattu, tulee lehden journalistisen toiminnan ytimessä aina olemaan kunnon tarina, ja tarinaa tukevat ainoastaan väkevällä pohjalla seisovat eettiset periaatteet.

Teologia on feminististä.

Tervetuloa lukemaan Kyyhkystä vuonna 2020. Olkoon vuosi meille hyvä.

Ja, jos haluat mukaan luovaan joukkioomme, on ovi auki sinun käydä.

-Jemo Kettunen

Puheenjohtajan tervehdys

Hei ja oikein mukavaa alkavaa kevättä!

On vaikea kyllä määritellä, missä menee syksyn, talven ja kevään raja. Päässä on soinut jatkuvalla toistolla marraskuusta asti Miljoonasateen Marraskuu. Enkä varmasti ole ainoa, joka on kokenut ikäväksi ja raskaaksi jatkuvan harmauden ja tiikusateen. Onneksi olemme jo kuitenkin menossa valoisampia päiviä kohti! Jos kuitenkin tuntuu siltä, että arjen ja päivien harmaus tukahduttaa, voit yrittää löytää asialle omia selviytymiskeinoja. Tässä omia, hyviksi havaitsemiani vaihtoehtoja:

1. Kirkasvalolamppu. Täytin lokakuussa 26 ja ostin itselleni lahjaksi pienen ja näppärän kirkasvalolampun, jotta ikääntyvä kehoni ja mieleni pysyisi vireänä. Raahasin sen myös matkoillani kotiseudulleni ja sain osakseni naurahduksia.
2. Päiväunet. Harmaus tuntuu yllättävän helpolta, kun nukkuu päivällä sen ohi. Pian onkin jo pimeää eikä harmaus erotu joukosta.
3. Ystävät. Harmaus tuntuu paljon paremmalta seurassa ja yhdessä keliä voivotellen.
4. Sateenvarjojen erilainen kirjo. Sateenvarjot eivät kauhean kauaa ehjänä kestä, kun tuulee 9-12 m/s, joten on mukavaa vaihdella varjojen kuviota. Pitää mielen virkeänä!
5. Heijastin. Koska ulkona on pimeää ja pitää näkyä. Itselläni on upea heijastinreppu, kyllä kuulkaa heijastaa!

Tsemppiä jokaiselle, kyllä tämä vielä tästä!

Terkuin,

Anni-Sofia Nikki, TYT Hallituksen puheenjohtaja

Kysy Kyllikiltä

Terve rakkaat ihmiset! Minä olen Kyllikki-täti ja vastaan tällä palstalla lukijoiden esittämiin kysymyksiin. Olipa kyse arkisesta dilemmasta tai syvemmästä henkisestä pulmasta, vastaan sinulle suurella sydämellä! Lähetä kysymyksesi anonyymisti vastauslomakkeella osoitteessa tinyurl.com/kysykyllikilta.

“Mistä voi löytää kumppanin, kun Tinder ei oikein nappaa?”

Arvoisa lukija. Et ole ainoa, joka on tämän pulman kanssa lähestynyt Kyllikki-tätiä. Kyllikin aikana seurustelukulttuuri oli hyvin erilaista kuin nykypäivänä! Useimmiten kelpaava kumppani löytyi lähinaapurustosta tai lavatansseista. Haluankin nyt kysyä sinulta, arvoisa lukija, oletko viime aikoina tervehtinyt naapureitasi? Oletko tohtinut jutella tuntemattomalle busipysäkillä tai kutsunut itsesi päiväkahville naapurustosi söpön koiranulkoiluttajan luokse? Kesällä lavatanssit ovat oiva tapa tavata muita nuorikkoja. Nyt talvella onkin hyvä tilaisuus ottaa etumatkaa. Ilmoittaudu tanssikurssille ja hio liikkeesi maksimiin kesän tanhuja silmällä pitäen. Muista myös käytöstavat! Käyttäytymällä kohteliaasti treffikumppaneitasi kohtaan tulet

huomaamaan, että vaikka juttu ei etenisikään juuri tämän kumppanin kanssa, hän saattaa suosittelaa sinua ystävälleen. Näin kävi ainakin Kyllikille männävuosina ja loppu onkin historia.

riaa. Tärkeintä rakkauden löytymisen kannalta olisi kuitenkin säilyttää elämän ilo ja rakkaus itseä kohtaan. Lausu siis peilikuvallasi joka aamu rakkaudellinen loitsu: “Olen ihana, kaunis ja rakastettava!”

“Mikä on elämän tarkoitus?”

Voi miten nostalgista! Elämän pienet ja suuret kysymykset. Voisin uppoutua niiden äärelle vuosituhansiksi. Ken tietää, ehkä olenkin elänyt monta elämää näitä asioita pohtien? Olin nuoruudessani kovin kriittinen elämää kohtaan. Mieleni sisällä pauhaavan kysymysten valtameren tynnyttäminen tuntui mahdottomalta tehtävältä. Mitä enemmän vastausta etsin, sitä syvemmälle solmuun ajauin itseni kanssa. Solmuilu oli kuitenkin kaiken sen arvoista. Tyydyin vihdoinkin vastaukseen: elämän tarkoitus on elää mahdollisimman rakkaudellista ja ilonystyröitä tyydyttävää elämää. Elämän tarkoitus on nauraa, iloita ja leikkiä. Ahdistavat kysymykset unohtuvat ja menettävät merkityksensä, kun elämästä tekee mahdollisimman ilontäyteistä. Valjastaaksesi uudestaan sisäisen lapsesi elämän energian, kirjoita tänään paperille 10 asiaa, joita rakastit tehdä lapsena ja toteuta niistä ainakin kolme huomenna! Rakkaudella, Kyllikki

Minkä takia janottaa, vaikka olisi juonut koko eilisen illan?

Janoja on monenlaisia, ja niitä varten on olemassa useita hoitokeinoja. Kokemukseni mukaan jotkin juoma-aineet toimivat kosteutavammin, ja toiset puolestaan janoa kiihdyttävät. Herääkin kysymys: mitköhän olet juonut edellisenä iltana? Oletko yrittänyt tyydyttää elämänjanoasi alkoholipitoisilla yhdisteillä, unohtaen kenties, että jokaista alkoholiannosta kohden sinun tulisi nauttia vähintään yksi lasi raikasta kraanavettä? Sorrumme usein helppoihin väliaikaisratkaisuihin, mutta kannattaa miettiä mitkä niistä ovat pysyviä. Muistetaankin vanha sanonta: vesi vanhin voitehista.

Dear Kyllikki, voinko tulla raskaaksi Pyhästä Hengestä? Nimim. Huolestunut

Parahin Huolestunut, ei syytä huoleen. Tiedän historian saatosta useampiakin Pyhän Hengen aiheuttamia raskauksia, joten haluankin kertoa sinulle, että se on teoriassa hyvinkin mahdollista. Kuuluisimman ennakkotapauksen myötä ennustan sinun sekä lapsesi tulevaisuudelle suuria vaikeuksia; ihmiset hylkäävät teidät, joudutte molemmat kärsimään ja lapsesi tulee kieltämään sinut äitinsä. Tämä kaikki tulee kuitenkin olemaan vaivan arvoista, sillä lopulta teille koittaa taivaallinen kunnia ja koko maailman laajuinen kuuluisuus. Suosittelisin myös mitä pikimmiten olemaan yhteydessä lapsen Isään, ja korjaamaan mahdollisesti rikkoutuneet välit ennen lapsen syntymää.

Keulivan mopon rauhoitus

Mopo keulii. Kihauttaa hattuun. Nousee päähän. Lähtee lapasesta. Kielessämme on monia hauskoja ilmaisuja sille, kun joku luulee itsestään liikoja ja aiheuttaa itsevarmuudellaan erikoisia asioita. Joskus kommelluksia, joskus ihan todellista vahinkoa. Been there, done that.

Kaikki uskonnot, ideologiat ja maailmankatsomukset tarjoavat väyliä ylimielisyyteen. Myös kristinusko, ja myös minulle, joka olen kristitty.

Se on oikeastaan aika hassu fiilis. Tässähän minulla on pikku kätösissäni mahtavaa tietoa maailmankaikkeuden yksinvaltiaasta, hänen tahdostaan ja todellisuudesta. Pyhä Henkikin minulta löytyy. Ai että, Raamattuakin tunnen niin hyvin. Ja vieläpä osaan tulkita sitä oikein suuressa viisaudessani!

Tulee helposti kiusaus vähän kiivailla uskon puolesta ja argumentoida muut suohon. Kunhan nyt pääsee vähän sisäistä painetta helpottamaan. Pakkohan se on. Tuo toinenhan on väärässä, ja minä Jumalan tahdon asiantuntijana en voi olla sanomatta sitä.

Koettu on. Sekä osumaa antavana että sitä ottavana osapuolena. Kummastakaan ei jää kovin hyvä mieli kenellekään.

Minä tiedän Jumalan tahdon...

...enkä vain yleisellä tasolla, vaan tilannekohtaisesti ja välillä hyvinkin tarkasti. Tällaista ajatteluni välillä oli, kun lähdin aikoinaan parikymppisenä mukaan kirkon toimintaan. Omasta mielestäni minulla oli niin vahva linkki yläkertaan, että saatoin joskus arkielämän tilanteissakin kertoa muille, mitä Jumala haluaa tai ei halua meidän tekevän.

Ja minähän tarjosin suurta viisauttani ihan pyytämättäkin. Innokkaasti kerroin päättävälle henkilölle, että nyt ei pidä lähteä yhteismatkalle tänne, vaan tuonne. Ja tämä asia pitää päättää näin, eikä noin. Argumentit seurasivat mukana toki, mutta kaikkea siivitti suuri varmuuden palo. Onnistuin välillä sekoittamaan aika lahjakkaasti, milloin on kyse Jumalan tahdosta ja milloin vain siitä, että minulla nyt sattuu olemaan vahva näkemys.

Taisin onnistua olemaan varsin rasittava.

Kerran minulta kysyttiin, että miten sinä Mikael oikeasti voit tietää, että mitä Jumala tässä ja tässä asiassa nyt haluaa. Vastasin kirkkain silmin ja kerroin, miten ensin rukoulen ja sitten Pyhä Henki vain antaa minulle tiedon, ja that's it. Simppeliä ja nopeaa.

Samalla minulta jäi varsin puoliteihen auktoriteettien kunnioitus ja sen ymmärtäminen, että muut ihmiset asemansa puolesta päättävät asioista heillä olevan kokemuksen ja ymmärryksen perusteella. Koska hei, minullahan oli nyt niin suora linkki yläkertaan ja omasta mielestäni niin kovasti viisautta tulkita Raamattua ja Jumalaa.

Ja tiedätkö muuten mitä? Vaikka käyttäydyin näin, en silti tahallani ja tietoisesti huijannut tai manipuloinut muita. En minä pahuuttani liekehtinyt ehdottomuuden loimua, puuttunut joka asiaan ja vetänyt Jumalankin mukaan omien mielipiteitteni tueksi.

Tarkoitin oikeasti hyvää.

Muutos

Sain aikoinaan kovaa ja suoraa palautetta, ja pikku hiljaa oppi alkoi mennä perille. Koin suuren muutoksen, joka todennäköisesti pelasti sosiaalisen elämäni ja teki minusta paljon mukavamman ihmisen.

Muutos on saanut minut myös pohtimaan toimintani perimmäisiä syitä.

Miksi minulla oli tarve vetää Jumala helposti mukaan, kun kyse oli omista perustelluista tai vähemmän perustelluista näkemyksistäni? Miksi asioista piti kiivailla niin paljon? Miksi oli niin kova pakko olla oikeassa?

Kenen tarpeita palvelen?

Kun lähdin kirkon toimintaan, halusin olla oikeassa, halusin olla joku, halusin olla jotain, halusin kerrankin muodostaa identiteettiäni jonkun vahvan ominaisuuteni ympärille.

Hengellisten näkemysten toittaminen ja kaikkitietävä asenne antoivat minulle väylän toteuttaa näitä tarpeitani. Halusin tietää ja halusin kertoa muille, miten asiat ovat. Halusin olla se hengellinen tyyppi, jota muut katsovat arvostaen.

Voi hyvä tavaton.

Tuon asenteen jäämiä olen joutunut karsimaan itsestäni vielä paljon tuon ajan jälkeenkin, lähinnä totuuden kertomisen suhteen. Muistan, kun joskus 5-6 vuotta sitten aloin tosissani sisäistämään, että tieto itsessään ei auta vielä paljon mitään – vaikka se olisikin totta.

Mitä ihmeen hyötyä on kertoa toiselle, että asia on näin tai noin, jos asenne jolla sen tekee on luotaantyöntävä, kova ja kylmä? Ja vaikka asenne olisi kuinka hyvä, niin mitä jos tiedon ja totuuksien kertominen ei ole sitä, mitä toinen siinä hetkessä tarvitsee?

Entäpä, jos toinen ei tarvitse informointia, vaan rakkautta? Kyllä ainakin minun isoimpia tarpeitani on tulla kohdatuksi ja hyväksytyksi sellaisena kuin olen. Tarvitsen sitä, että joku välittää ja on kiinnostunut asioistani ja elämästäni. Minusta ihmisenä.

Uskoisin, että varsin moni meistä tunnistaa saman tarpeen omassa sisimmässään. Miten kummassa meille sitten käykin helposti niin, että unohdamme tämän muiden kohdalla?

Lähdemme helposti palvelemaan omia tarpeitamme, vaikka kuvittelemme palvelevamme toisen tarpeita.

Paine sisällämme ohjaa meitä “auttamaan” toista ihmistä informoimalla häntä siitä, miksi hän on väärässä. Jos emme toimi, häviämme jotain, menetämme jotain, olemme jotain vähemmän. Ehkä omissa silmissämme, ehkä Jumalan, ehkä muiden ihmisten.

Ja näin huomiomme kääntyy takaisin itseemme.

Karkuun omia ongelmia

Me ihmiset olemme keskeneräisiä. Ihan jokainen meistä. Jokainen kantaa mukanaan omat haavansa, traumansa ja ongelmansa. Niiden kanssa eläminen on usein kaukana helposta.

Jos omat kivut ovat liian vaikeita, niitä pääsee aina karkuun olemalla suuna päänä höseltämässä jossain muualla. Jos olen tarpeeksi hengellinen ja ylläpidän sopivaa hengellistä kulissia, ehkä saan oman hauraan identiteettini rakenneltua jesarilla kokoon, eikä minun tarvitse käsitellä todellisia haasteitani.

Eikö olekin kiva hengellinen coping-metodi?

Kuten aiemmin mainitsin, olen myös saanut olla osumaa ottavana osapuolena. Kyllä minäkin olen joutunut uskonnollisen ja ideologisen palon kohteeksi. Ei muuten tunnu kivalta.

Sivusta olen sellaista seurannut sitäkin enemmän. Välillä sitä oikein hämmastelee, miten energia, jonka voisi käyttää omien hyveiden rakentamiseen ja itsensä kehittämiseen, päätyykin puutteellisen harkinnan ja aatteen palon kautta leiskumaan ympäri naapurin tonttia.

Ja sitten on tämä netti. Maailman paras paikka suunnata huomio pois omista haasteistaan.

Tiesitkö, että on olemassa tieteellinen termi ilmiölle, jossa ihmisiltä häviää filtri näppäimistön ääressä? Se on nimeltään online disinhibition effect. Kukapa meistä ei olisi nähnyt tulenkatkuksia väittelyjä erilaisia uskonnollisia tai ideologisia näkemyksiä edustavien kesken.

Viimeksi hämmästelini asiaa lukiessani kasvatustieteiden tohtori Leevi Launosen blogikirjoitusta otsikolla Kristillinen sivistys ja

Livets Ord. Tekstissään hän käsittelee erään tuoreen esimerkin avulla sitä, miten suuri nettiraivo ihmisissä voikaan nousta siitä, että joku kuuluu väärään kirkkokuntaan. Pelkkä dialogiin pyrkiminen moisten vääräuskoisten kanssa saatetaan leimata saatanalliseksi eksytykseksi.

Rankkaa.

Hengenveto

Mikä tahansa maailmankuva riittää, jotta saamme syyn kavuta uljaan ideologisen sotaratsumme selkään ja karauttaa taisteluun liput liehuen hyvien puolella pahoja vastaan. Nöyryys jää helposti kavioiden alle.

Nykyään yritän vetää ensin henkeä, kun katselen ihmisten yhteenottoja tai koen itse tarvetta puuttua johonkin – vaikka minulla olisi kuinka hyvät perusteet.

Sitten koetan miettiä, että okei, jos jollakulla on tarve tulikivenkatkuksesti kertoa toiselle, miten toinen uskoo väärin, niin onkohan hänellä itselläänkään kovin hyvä olla.

Mietin, mikä tarve ihmisellä on täytettävänä, mikä kärsimys paettavana ja mikä sisäinen paine tai ahdistus purettavana, että ihminen tarvitsee toisuskoihin kohdistuvaa aggressiota.

Mietin myös, miksi minussa herää välillä vaikeita tunteita, kun kohtaan toisenlaisia näkemyksiä.

Joskus tunteille voi olla todella hyväkin syy.

Kirjoitan nykyään blogia muun muassa hengellisen väkivallan teemoista, ja minulla olisi kyllä valtava määrä perusteita triggeröityä. Hengellinen väkivalta on aihe, jossa todella ollaan tekemisissä rankkojen väärinkäytösten ja järkyttävienkin kokemusten kanssa.

En kuitenkaan auta ketään, jos en pysty hillitsemään itseäni ja ilmaisemaan itseäni rakentavasti. Minun täytyy pyrkiä näkemään oman tietoni vajavaisuus ja tunnistamaan myös muiden hyvät tarkoitukset, ominaisuudet ja tekemiset. Vain siten voin vaikuttaa sen hyvän puolesta, johon uskon.

Kirjoittaja: Mikael Elmolhoda
www.mikaelmolhoda.fi

“Moponrauhousvinkkejä”

Mopon keulimiseen on hyvä suhtautua kriittisesti muttei tuomitsevasti. Ihmiset tarkoittavat usein hyvää omasta näkökulmastaan.

Etsi nöyryyttä: sillä on taipumus ohjata sekä omaa että toisten energiaa ja intoa rakentaviin uumiin.

Ota aikalisä. Pysähdy ja hengitä. Älä kirjoita sitä viestiä heti. Sano kaverille, että nyt hetken haluat miettiä. Maailma ei kaadu, vaikket heti reagoi.

Jos koet tarvetta oikoa toisen käsityksiä, mieti ensin, oletko kohtaamassa häntä tasavertaisesti ja kunnioittaen. Sinulla on myös oikeus odottaa samaa muilta.

Pura sydäntäsi myös ilman filtriä. On terveellistä, että meillä on ympärillämme ihmisiä, joille voimme luottamuksellisesti kertoa ihan suoraan mitä ajattelemme, koemme ja tunnemme.

RUUSUN NIMI

Seksiä, kuolemaa ja mysteerin tuntua

Television kahdeksanosainen minisarja Ruusun nimi luo uuden katsauksen Umberto Econ menestyksekkääseen luostaridekkariin.

Nimetön italialainen luostari 1300-luvulla. Kreikankielisten käsikirjoitusten kopioimista aikana ennen kirjapainoa. Kristuksen köyhyydestä käytyjä teologisia väittelyitä ja tarpeettoman monimutkaisia kirjastointijärjestelmiä. Kuulostaako menestysromaanin aineksilta? Umberto Eco todisti vuonna 1980 julkaisulla romaanillaan Ruusun nimi, että maksava yleisö ostaa vaikka kirjan selibaatissa elävien fransiskaanimunkkien elämästä, kunhan tarina kuorrutetaan riittävällä määrällä seksiä, kuolemaa, ja mysteerin tuntua.

Ruusun nimeä on myyty enemmän kuin useimpia Harry Pottereita. Tylypahkan tavoin myös Econ romaanissa luostarista itsessään on tehty mielikuvitusta kiihottava näyttämö dekkarihenkiselle mysteerille. Bolognan yliopiston semiotiikan professorina toiminut Eco kuvasi tarinansa näyttämön niin elävin värein, että se herää kirjan sivuilla eloon kuin yhtenä päähenkilöistä.

Teologia myy, mutta kuka ostaa?

Eco teki bestsellerillään palveluksen myös teologiselle maailmalle. Kenties ensimmäistä kertaa koskaan kirkkohistoria oli hetken aikaa seksikästä. Kirja ja siitä tehty elokuva ovat tutustuttaneet kymmenet miljoonat ihmiset aiheisiin, joiden pariin on perinteisesti kulkenut kivikkoisempi tie. Esimerkiksi allekirjoittanut on viehätynyt ajatukseen teologian opiskelusta yläkouluikäisenä Econ tarinan loihittimien mielikuvien kautta. Tarinan kertojajäsenenä on iäkäs munkki Adso, joka nuorena novisiina seurasi ihailien mestarinsa, fransiskaanimunkki William Baskervillen loogisia deduktioita. Umberto Eco väitti myöhem-

min löytäneensä käsikirjoituksen sellaisenaan, muuttamatta tai lisäämättä riviäkään. Tämän väitteen voi kuitenkin kirjata etelä-eurooppalaisen tarinankerronnan tuotokseksi, sillä päivänselvää on esimerkiksi, ettei 1300-luvulla viitattu Ludwig Wittgensteinin filosofiaan.

Ensimmäistä kertaa filmille

Jean-Jacques Annaudin ohjaama vuoden 1986 elokuva Ruusun nimi oli niinikään yleisömenestys. Ranskalais-saksalaisena yhteistyönä syntyneen elokuvan pääroolissa William Baskervillena nähtiin harmaahapsinen Sean Connery ja siloposkisena Adsona nuori Christian Slater.

”Eco teki bestsellerillään palveluksen myös teologiselle maailmalle. Kenties ensimmäistä kertaa koskaan kirkkohistoria oli hetken aikaa seksikästä.”

Annaudin elokuvan alkuteksteissä teokseen viitataan palimpsestina Econ romaanista. Palimpsesti (kr. παλίψηστος, *palin*, uudestaan, *psaō*, raaputtaa) on pergamentti, josta aiempi kirjoitus on raaputettu pois jotta kallisarvoinen materiaali voidaan käyttää uudestaan. Econ romaanin filosofisesti pohdiskeleva ja jähkail-eva sävy on valkokangassovituksessa saanut väistyä nopeatempoisemman elokuvakerronnan tieltä.

Annaud on ymmärtänyt taidemuotojen erot, ja elokuvalla on kirjasta poikkeavat ansionsa. Filmin värimaailma koostuu lähinnä

ruskean ja mustan, liian sekä hien eri sävyistä, ja elävän tulen valossa kirkkopalvelustaan suorittavien munkkien läsnäolon voi liki haistaa.

Annaudin elokuvassa taidokkaasti rakennetut kohtaukset, kuten vertahtava kerettiläisyydenkäynti seuraavat toisiaan, ja näyttelijänsuoritukset osuvat maaliinsa. Erään mieleenpainuvimmista rooleista tekee mielenkävyyttä benediktiiniläismunkkia esittävä Ron Perlman, joka puhuu samanaikaisesti kaikkia kieliä eikä niistä yhtään.

Avatulle ladulle riittää tulijoita

Ruusun nimen menestystä seuranneiden vuosikymmenten aikana Umberto Eon tyyli on saanut jäljittelijöitä, osa menestyssekkäitäkin. Dan Brown on ominut sellaisenaan useat Eon oivalluksista liittyen eurooppalaisen hengellisen infrastruktuurin ja trillerin draamalliseen amalgaamiin. Umberto Eon menestysromaani Foucaultin heiluri on kuin kirkas masternauha viidennentoista polven c-kasettikopioille esoteerisesta punk-albumista, jonka kanteen fanipoika on oman nimensä alle tussannut otsikon Da Vinci -koodi.

Ruusun nimi saattoi vaikuttaa jo loppuun työstetyltä, kunnes italialainen ohjaaja Giacomo Battiato ja muun muassa The Big Lebowski -elokuvan Jesus-henkilöhahmosta tutuksi tullut näyttelijä John Turturro päättivät tarttua lempitarinaansa. Seurauksena syntyi vuonna 2019 kahdeksanosainen televisiosarja, joka on tätä kirjoittaessa katsottavissa Yle Areenasta kokonaisuudessaan.

Uusi tv-sarja pistää omiaan

Tv-sarja elää kultakauttaan uutena modernin draaman kuningaslajina. Parhaimmillaan sarja pystyy tavoittamaan jotain romaanin kerronnallisesta pitkäjänteisyydestä ja hitaasti rakennetuista nyansseista kyeten samalla visuaalisen tarinankerronnan välittömyyteen ja iskeytyyteen. Siinä, missä Annaud joutui adaptaatiossaan raaputtamaan pois laajoja osia Eon romaanin leipätekstistä mahdollistaakseen ytimen elokuvakelalle, on Turturrolla ja Battiatolla nelinkertaisesti aikaa käytettävissään tarinan toisintamiseen.

Mihin tätä ajan paljoutta on sitten käytetty? Alun kiihkeä kuvallinen rytmi, kameran dynaamiset panoroinnit Avignonin paavil-lisessa palatsissa, sota-aiat kuvat rintamalta ja täysin tarpeettomat paljaat rinnat eivät kättelyn hetkellä aseta odotuksia kovin korkealle sen suhteen, että kyseessä olisi hartaasti lähdemateriaaliinsa suhtautuva kokonaistaideteos.

Joillekin kirjan osista sarja tekee oikeutta Annaudin näkemystä uskollisemmin. Tv-sarjassa William Baskervillen hahmon esittely tapahtuu kirjan tavoin apotin karannutta hevosta koskevilla holmesiaanisen terävillä huomioilla ja deduktioilla aina konin nimeä myöten. Elokuvassa Sean Conneryn fransiskaanimunkki puolestaan pääsi esittelemään aivojensa terävyyttä osaamalla kertoa missä luostarin vessa sijaitsee. Käytännöllistä, mutta ei niin eleganttia.

Modernin ajan värit näkyvät myös hahmokavalkadissa. Feministisen elokuvaluennan klassikko, Bechdelin testi, jossa kysytään onko tarinassa kahta nimettyä naishahmoa ja keskustelevatko nämä toistensa kanssa, ei tietenkään täytynyt munkkiveljestön suljettuun yhteisöön sijoitetussa alkuperäisteoksessa – päin vastoin, tarinan ainoa naishenkilö jätettiin henkeäsalpaavan perustellusti nimeämättä. Battiaton adaptaatiossa ruutuaikaa käytetään runsain mitoin dramaturgin kynästä lähtöisin olevan uuden naishahmon esittelemiseen ja tämän koston pohjautuvan draaman kaaren rakentamiseen.

Näyttelijänsuoritukset keskiössä

Pidän John Turturroa kelpo näyttelijänä. Valitettavasti silmäni ei kykene vastaamaan sille asetettuun puolueettomuuden haasteeseen arvioidessaan Turturron onnistumista William Baskervillenä; Sean Connerya voitaneen perustellusti pitää eräänä planeetan vaivattomimmin karismaattisista miesnäyttelijöistä, ja tässä vertailussa Turturro on tuomittu tallemaan liian leveisiin sandaaleihin.

”Televisioruudulla tehdään mielekkäästi kunniaa asioille, joilla ei maalaisjärjellä ajatellen ole mitään asiaa tuntua mielenkiintoisilta muille kuin piipputupakan tuoksuisiin tweed-takkeihin sonnustautuneille professoreille tai näiden henkisille vastinpareille”

Michael Emerson luostarin apottina saa sisällytettyä tunnetta vähäeleiseen dialogiin. Muutoin castingia vaivaa hahmojen visuaalinen samankaltaisuus; munkkiveljestö koostuu kaapuihin puetuista saman kokoisista, näköisistä, ikäisistä ja värisistä ihmisistä, joiden erottaminen toisistaan on paria poikkeusta lukuunottamatta vaikeaa. Tässäkin täytyy verrata Annaudiin, jonka hahmokavalkadi oli välittömästi mieleenpainuva kattaus lihavia, laihoja, nuoria, vanhoja, ja eri tavalla persoonallisuuttaan esille tuovia näyttelijöitä joiden kuoro kuitenkin lauloi samaa teosta.

Teologinen perspektiivi kärsii hajataitosta

Giacomo Battiato ohjastaa kertomusta kuin hevostäpää, jonka pyöristä yksi on liian väljä ja toinen kampeaa väärään suuntaan. Lisääntynyt ruutuaika ei ymmärrettävästi ole palautunut luostarielämän raukeudeksi, mutta toisaalta toiminnallisuus ja tempo eivät asetu harmoniaan pohjamateriaalin kanssa. Kun toisissa asioissa, kuten Adson heräävässä seksuaalisuudessa viipyillään, jätetään merkittäviä osia tarinasta selittämättömän vähälle huomiolle. Jopa tarinan oleellinen meguffin, Aristoteleen kadonneen kirjan arvoitus, tiputetaan kuulijan ohi kuin moderni katsoja olisi hieman yksinkertainen ymmärtämään tarinan filosofisia implikaatioita. Tämä on ihmeellistä etenkin ottaen huomioon, kuinka vähäisillä mutta tehokkailla sanankänteillä kahdeksankymmentäluvun elokuvaversio iskosti tarinan pääviestin katsojan kauhistuneeseen tajuntaan.

Toisaalta, kirkkohistoriallisesti 1300-luvun eurooppalaista tilannetta maltetaan avata ansiokkaasti. Köyhyyteen sitoutuneen fransiskaani veljeskunnan tuoma teologis-filosofinen isku rikkaalle katoliselle kirkolle tuodaan luostarin suuressa väittelyssä auki tavalla, joka avaa Euroopan kulttuurihistorian ratkaisevia käännteitä mielenkiintoisesti myös nykykatsojalle.

Plussan puolelle

Battiaton ja Turturron näkemys saattaa tuntua Eonsa tuntevalle katsojalle paikoin haljulta. Samalla on unohtava, että televisioruudulla tehdään mielekkäästi kunnia asioille, joilla ei maalaisjärjellä ajatellen ole mitään asiaa tuntua mielenkiintoisilta muille kuin piipputupakan tuoksuisiin tweed-takkeihin sonnustautuneille professoreille tai näiden henkisille vastinpareille.

Kirjoittaja: Jemo Kettunen

Ilmastoahdistus on ensimmäinen askel sen ymmärtämisessä, että homma on pielessä

Aamuaurinko paistaa kauniisti Säästöpankinrannalla sijaitsevaan toimistoon. Pöydällä on virvokkeita sekä purtavaa, seinällä kuvia muiden valtioiden päämiesten kanssa ja lasivitriinissä kunnianosoituksena annettuja lahjoja. Olemme kuvaajan kanssa paikalla etuajassa, ja meistä kahdesta olen ainoa jota jännittää. Tulen pian tapaamaan pitkäaikaisen esikuvani, jonka työtä olen ihaillut niin kauan kuin olen politiikasta taikka ympäröivästä maailmasta jotain ymmärtänyt.

Haastattelun alussa Presidentti Halonen näyttää edellisenä päivänä julkaisemansa twiitin uudesta hallituksesta. Kuva on historiallinen: hallitusryhmien kaikki puheenjohtajat ovat naisia.

- Tällaista kuvaa ei mistään muusta maasta saisi, Halonen toteaa.

Miten erilaiselta maailma näyttää nyt verrattuna ensimmäiseen päiväänne tasavallan presidenttinä vuonna 2000?

- Kuvassa vuodesta 2000 vuoteen 2020 on hyvää ja huonoa. Konflikteista huolimatta se oli kuitenkin suhteellisen optimistinen ajanjakso. 90-luvun loppupuolella tehtiin useita globaaleja sopimuksia, kyllä se oli sillä tavalla positiivista aikaa.

- Jo 2000-luvulla näkyi hyvin voimakkaasti nämä vastakkainasettelut globalisaatioissa.

Sitten 11. syyskuuta 2001 tapahtui nämä WTC-iskut ja alkoi niin sanottu sota terrorismia vastaan. Se loi pelon maailmalle, että kaikki hajoaa terrorismiin.

Halonen pyytää vielä sihteeriaan etsimään lisää tietoa siitä, mitä maaliskuussa vuonna 2000 tapahtui.

Tunnetteko kehityksen olevan positiivista, vai onko nykyisen suunta väärä?

- Positiivista on tietysti tämä globaalin vastuun ymmärtäminen ja negatiivista tämä jatkuva kärjistäminen, polarisaatio. Mutta ei erimielisyydessä ole sinänsä mitään pahaa kunhan sitä ei demonisoida. Ettei tehdä siitä toisesta viholliskuvaa.

Onko median rooli ollut erilainen vuonna 2000?

- Itseasiassa se oli jo silloin suuri, vaikka presidentit eivät twiitelleetkaan silloin niin innokkaasti kuin presidentti Trump.

- Sosiaalinen media on vaikeasti hallittava, mutta kaikissa järjestelmissä on hyvät ja huonot puolet. Dynamiittia voi käyttää rakentamiseen, ilotulituksiin tai toisten tappamiseen. Sosiaalista mediaa voi käyttää hyvien asioiden edistämiseen tai sillä voi piinata toista ihmistä.

Äärioikeistolaiset liikkeet muovaavat politiikkaa ympäri Eurooppaa ja antisemitismin lisääntyminen koskettaa myös Suomea. Ilmiölle on annettu monta erilaista selitystä, mutta mikä on teidän näkemyksenne asiasta?

- Äärioikeistolaisiin liikkeisiin ja antisemitismin nousuun liittyy vihollisen personoiminen johonkin ihmisryhmään. Se on dialogin huono puoli jos toisen voittaminen tulee niin tärkeäksi, että se demonisoi eriävän mielipiteen omaavan. Siitä on vaikea päästä eteenpäin. Meilläkin on ollut tätä tällaisista ajatusta, että ovien ja ikkunoiden sulkeminen tai vääränlaisten ihmisten pois ajaminen johtaisi siihen, että kaikki menisi hyvin. Kun kysytään, että miten tätä voisi välttää, niin minä en tiedä. Jos joku tietäisi niin se olisi melkoinen askel eteenpäin.

Millaisia haasteita mielestänne medially on rauhaan ja konfliktiin liittyvässä viestinnässä?

- Meidän nykyinen haasteemme ennen kaikkea mediassa on nopeus. Kun Portugalissa oli aikoinaan 1700-luvulla suuri maanjäristys niin kesti varmaan 30 vuotta ennen kuin tarinat meillä alkoivat kertoa mitä oli tapahtunut. Vietnamin sodasta lähtien sodat ovat olleet olohuoneissamme ja ne on nähty televisiosta.

- Median osuus on samaan aikaan olla totuudellinen mutta myös puolueeton. Nämä uutiset herättävät pelkoa sellaisissa ihmisryhmissä, joiden ei tarvitsisi olla ollenkaan niin peloissaan, kuten vanhoissa ihmisissä tai lapsissa. Tämä on uusi haaste.

- Aikoinaan koulusurmiin liittyen media kyseli jatkuvasti että oletteko te nyt järkyttynyt, ja yritin sanoa että ei se nyt ole tärkeää että olenko minä järkyttynyt vai en. Se on itseasiassa ihan hullu asia, jos valtion päämies on koko ajan järkyttynyt. Vaikka olisi kuinka kauheita asioita tapahtunut, niin ei se ole se turvallisuusviesti, joka pitäisi lähettää.

Olette työskennelleet tasa-arvon eteen koko uranne. Onko tasa-arvo edellytys rauhalle?

- Rauha suppeassa mielessä on sodan poissaoloa, mutta meidän nykyisessä käsityksessä rauha on juuri tasa-arvoa, osallistumista, sitä miten tunnet olevasi ihminen. Tilanteiden kärjistyminen aseelliseksi konfliktiksi tai sodaksi on haaste myös rauhanvälityksessä.

- Tasa-arvo on sosiaalista tasa-arvoa, sukupuolten välistä tasa-arvoa, taloudellista tasa-arvoa. Yksi tärkeä asia mikä on tuotu esiin on ekologinen tasa-arvo - ihmiset eri maissa syntyvät hyvin erilaisiin olosuhteisiin. Se on todennäköisesti yksi sellainen konfliktimahdollisuus, jota emme vielä tällä hetkellä ota vakavasti.

- Tämän vuoksi meidän tulisi varautua siihen kahdella tavalla: estää ympäristöön liittyvien konfliktien leviäminen ja paheneminen, ja myöskin oppia tapoja millä auttaa näitä yhteiskuntia. Meidän tulisi myös hyväksyä se, että osa näistä ihmisistä tulee siirtymään paremmille alueille. Tässä on haastetta.

Uskonto liittyy tavalla tai toisella lähes jokaiseen tämänhetkiseen konfliktiin maailmalla. Toisiko uskonnosta luopuminen rauhan?

- Uskonnosta luopuminen ei tuo rauhaa, mutta uskontoa voi käyttää rauhaan. Toisaalta uskonnottomat ihmiset voivat yhtä lailla olla rauhan puolesta. En tee jakoa näiden välille.

- Vaikka se tuntuu monen mielestä vanhanaikaiselta, niin tällainen pyhyyden suojaaminen on tärkeää. Esimerkiksi kulttuurillisia ja uskonnollisesti tärkeitä muistomerkkejä sekä paikkoja pitäisi julistaa suojelualueiksi, ettei niitä tuhottaisi.

- Toivottavasti viimeisen maailmansodan aikana julistettiin kaupunkia avoimiksi kaupungeiksi. Kaupunki annettiin ilman taistelua vihollisen haltuun ja vihollinen puolestaan ei saanut tuhota kaupungin muistomerkkejä. Nyt vajaa 100 vuotta myöhemmin maailman suurimman talousmahdin presidentti twiittaillee, että tässä on nyt suunniteltu mitä kulttuurimuistomerkkejä pommitettaisiin. Se on ihan uskomatonta.

Halonen viittaa Donald Trumpin tammikuussa julkaisemiin twiitteihin, joissa Trump varoitti Iranin kulttuurikohteiden pommitamisen mahdollisuudesta. Trump kuitenkin veti uhkauksensa pois kuultuaan sen olevan laitton – ja sitten naureskeli päälle sodan "laeista".

- Sanoisin taas kerran, että systeemi voi olla hyvä tai paha. Uskontoa voidaan käyttää viholliskuvan luomiseen tai sitten voidaan nähdä yhteisiä piirteitä jonkin uskonnonhaaran sisällä tai uskontojen keskeisessä ekumeenisessa toiminnassa.

Puhuessanne toisesta maailmansodasta sanoitte "toivottavasti viimeisen maailmansodan aikana". Onko kolmannen maailmansodan uhka realistinen?

- Tällä hetkellä ei ole mitenkään varmaa, jos syntyisi konflikti jollain alueella, että esimerkiksi Eurooppa olisi siinä välttämättä mukana. Se tietysti vaikuttaisi meidän elämäämme, mutta kysymys on juuri siitä, että olisimmeko me siinä osallisena. Jos olisi ajatus siitä, että USA - Iran -linkistä syntyisi jotakin niin kyllä siellä joka tapauksessa olisi suuria alueellisiakin ongelmia.

- Maailmassa on niin paljon ydinaseita, että koko maailma voitaisiin tuhota moninkertaisesti. Olen itse sitä sukupolvea joka on nähnyt painajaisia ydinsodasta. Että jos te näette painajaisia ekologisesta tuhosta niin me näimme hyvin eläviä unia ydinsodasta, joka olikin lähempänä kuin mitä me sitten loppujen lopuksi tiedettiin sillä hetkellä.

- Tässä mielessä sanoisin, että hiljainen tuho yhteiskunnalle voi tapahtua ekologisesti. Mutta todennäköisesti se ei tapahdu ihan hiljaisesti, vaan siihen liittyy siitä syntyviä konflikteja.

Viime vuonna puheenaiheeksi nousi etenkin nuorten kokemaa ilmastoahdistus. Miten näette ilmastomuutoksen suhteen rauhan kysymyksiin?

- Ilmastoahdistus on ensimmäinen askel sen ymmärtämisessä, että homma on pielessä. Vähän niin kuin minä olen joskus sanonut, että kaipaus on merkki siitä, että on olemassa myöskin mahdollisuus rakastaa. Se on sellainen heikko koputus tai kaiku.

- Pitkäkin marssi alkaa yhdellä askeleella. Mitä enemmän olet mukana sitä enemmän näet, että kaikissa tilanteissa voitetaan jotakin -- siinä mielessä minä olen tämmöinen synnynnäinen optimisti. Mielestäni nuorille pitää kertoa, että ihmiskunnan historia on täynnä erilaisia kamalia haasteita ja me kyllä selviämme niistä tulevaisuudessakin, mutta parempi kun herätään ajoissa.

- Mielestäni suurimmat haasteet tässä ilmastomuutoksen suhteessa rauhankysymyksiin ovat juuri ne jotka liittyvät siihen, että ihmiset joutuisivat liikkumaan pakosta. Uskon, että ratkaisuina ovat haasteiden vähentäminen niillä alueilla, joilta ihmiset joutuisivat muuttamaan. Turvallisemman matkan tekeminen ja parempi vastaanotto kyky ovat myös tärkeitä.

Lyhyesti ja ytimekkäästi: Mitkä olisivat teidän kolme peruspilarianne rauhan rakentamiseen?

- Oman yhteiskunnan vahvistaminen, ympäristön vahvistaminen ja kanssakäymisen vahvistaminen.

Halosen sihteeri tuo presidentin aiemmin pyytämän yhteenvedon maaliskuun 2000 tapahtumista. Sen katseleminen tuo Haloselle selkeästi muistoja pintaan. "Aika hauska, aika hauska. Katsookaas siitä. Eikös mulla ole hyvä sihteeri? Sit mä voin vastata yhteen kysymykseen mikä teillä oli jo mielessä. Kyllä minä tunnen Putinin." Näuramme yhdessä. "En kyllä ehkä tätä nykyistä", Halonen lisää.

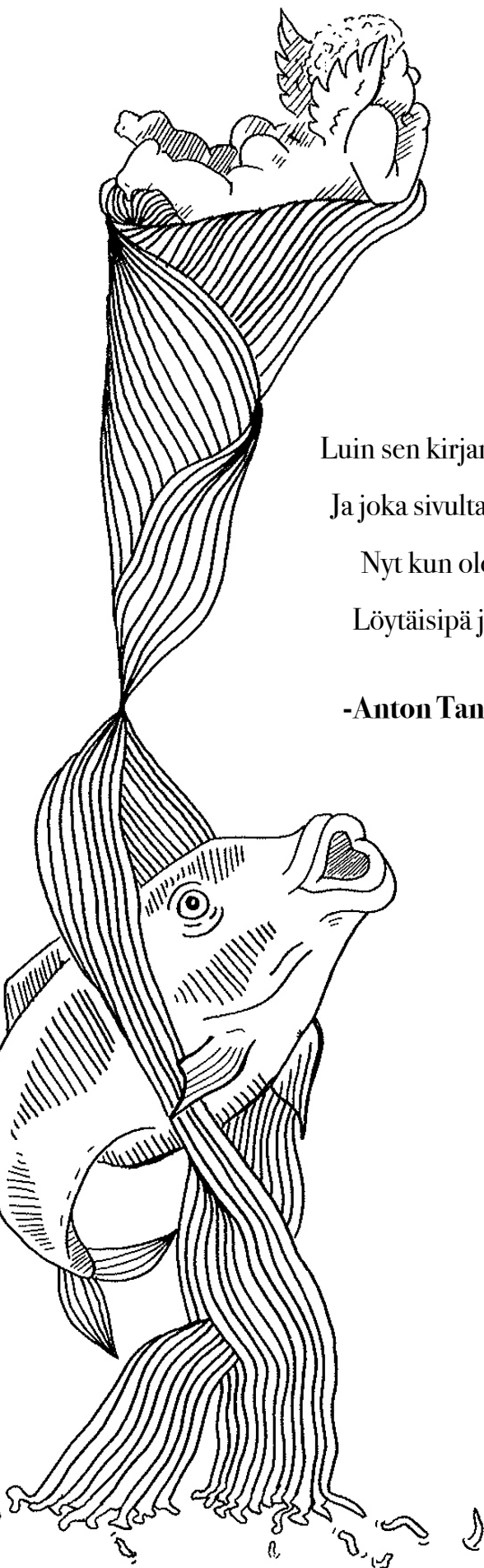
Vieli lopuksi: Mitkä olisivat terviseenne nuorelle, joka kokee maapallomme tulevaisuuden synkkänä ja omat vaikutusmahdollisuutensa olemattomina?

- Mukaan vaan! Pois sieltä kynnykseltä. Kyllä maailma tarvitsee juuri sinua. Yritän aina kiusata ihmisiä sanomalla, ettei me eletä ikuisesti - minäkin olen jo 76-vuotias, mutta teen täyttä työpäivää. Ennen joulua reväytin takareiteni pelatessani koripalloa. Olen puhunut siitä niin avoimesti sen vuoksi, että mielestäni kun yli 70-vuotiaana saa urheiluvamman, niin siitä sietääkin puhua.

Kirjoittaja: Frida Mäkelä

Kuvat: Niilo Rantala

Luin sen kirjan josta puhuit
Ja joka sivulta löysin sinut
Nyt kun olet mennyt
Löytäisipä joku minut

-Anton Tanskanen

Sanoja

olen ollut huoneessani hiljaa pitkään
ei kieleltäni päässeet sanat mitkään
istun yöt ja hypistelen rukousnauhaa
samalla kun naapurissa äänitulva pauhaa

sitten astun maailmaan keskelle väen,
kun aamulla valonsäteiden edessä näen
minä en sokaistuna voi itseäni hallita,
mutten anna usvan pinnalla vallita

kysyt, miksi vainoan sinua tuolla tavoin
en pysty olemaan tässä kuin kirja avoin
vastauksia useampia kysymyksiä löytyy
samalla, kun lähelläsi kieleni köyhtyy

silti sanoja jatkuvasti suustani virtaa
kenties me molemmat samaa virkaa
ylläpidämme, jossa emme sitä tiedä,
että arvonimikkeemme on vain tiellä

-Matias Kontulainen

Seksi

Enkelin siivellä sulan
on täyttävi huoneeni ruman
hengähdys hento kuin kerubin lento

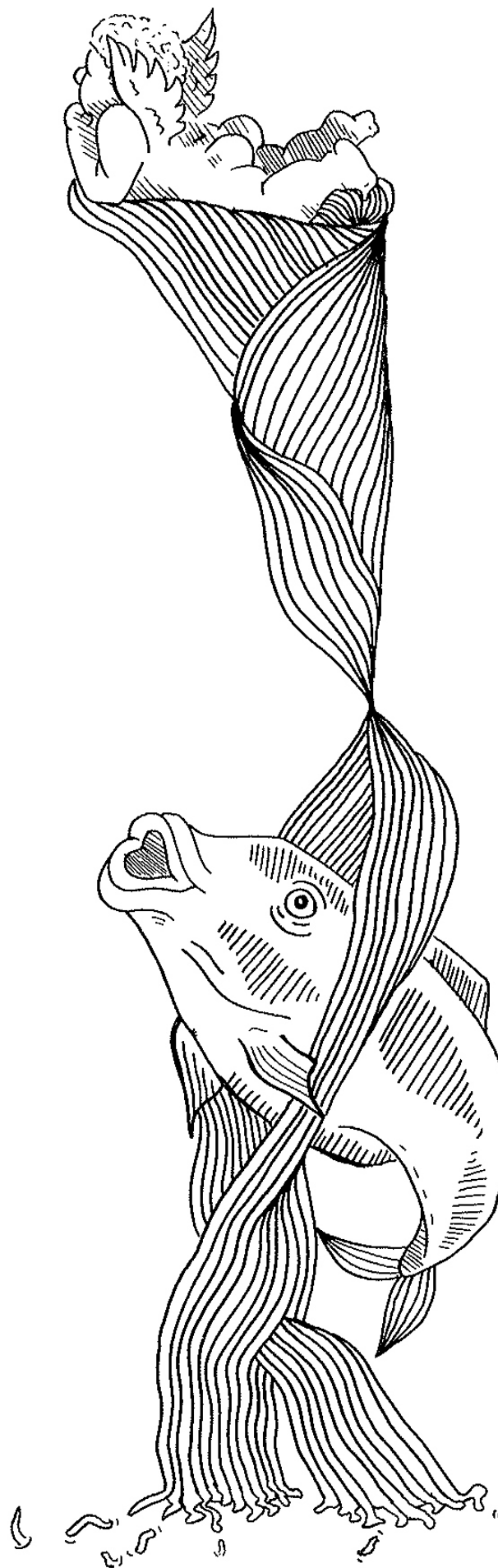
haurauttani
hätäilen haureuttani

-Enja Seppänen

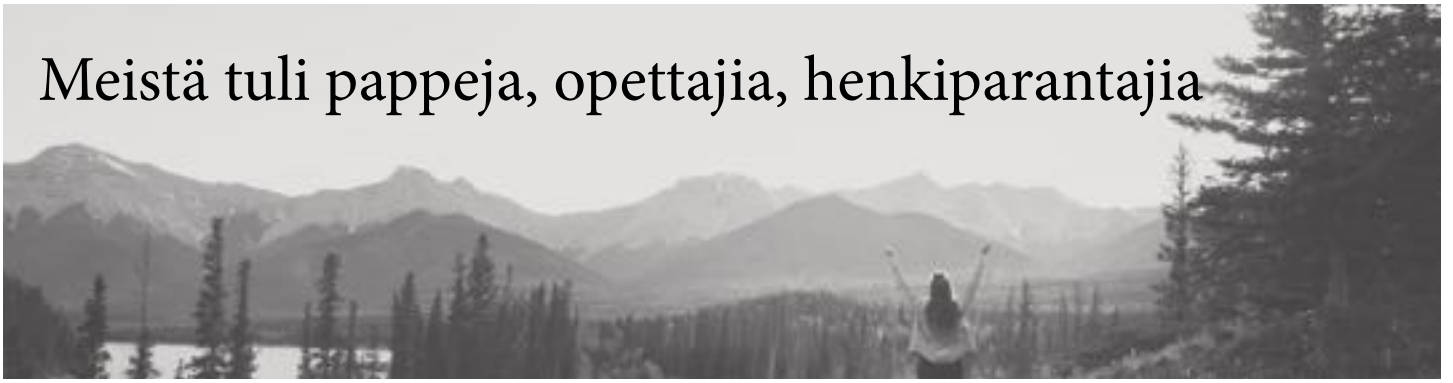
JOEY & SUNDAY

sarveiskalvojen tuhina häiritsee unta,
alastomat karmit nuokkuvat oven pielessä
viiltäen ilmaa, jonka koostumus on,
on kuin laakeriseppelillä
vahvistin havaitsee tunnelman;
käyttää tilanteen hyödyksi!
maanantaina Johnny B. Goode ja muut
joutavat taas matkoihinsa,
mutta joutakoon:
Kauppahallin lattia haisee,
haisee mereltä, kalat tanssivat tiskeillä ja minä heitän
kolikot ilmaan,
annan niiden löytää perille
kerään hyllystä kymmenluvun jännitteet
ja kierrätän ne asiaankuuluvalla
tavalla
taivas tuoksuu taas Rock N' Rollilta

-Joona Lahti

Meistä tuli pappeja, opettajia, henkiparantajia

Teologian Ylioppilaiden Tiedekuntayhdistys TYT:n vuosijuhlien jatkot ovat alkamassa Klusterilla. Ilta on nuori, ja juhlapaikalla on vielä hiljaista. Kävelen ilmapalloja väistellen sisään himmeästi valaistuun saliin, jossa ensimmäiset juhlavieraat ovat virittelemässä jatkoja käyntiin. Viereisestä huoneesta kantautuu rytmikästä musiikkia. DJ on aloittelemassa illan keikkaa, mutta värikkäässä discovalossa kylpevä tanssilattia pysyttelee toistaiseksi autiona. Koristenuhat, pöydillä notkuvat herkut ja odottava tunnelma täyttävät juhlatilan. Salin pöydän ääreen on kokoontunut kolme teologiaa. Sanni, 24, Jimi, 21 ja Lauri, 21 ovat toisen vuoden opiskelijoita, jotka ovat tulleet vuosijuhlien sijaan suoraan jatkoille. Vuosijuhlien alla on hyvä pysähtyä paitsi tiedekuntayhdistyksen, myös teologian ylioppilaiden äärelle. Erilaisista taustoista tulevat opiskelijat jakavat käsillä olevan hetken, mutta heistä jokaisella on ainutlaatuinen tiensä tähän päivään - ja tästä seuraaviin. Miltä näyttävät kolmen erilaisen teologian opiskelijan tarinat?

Kysytään heiltä.

Hei, Sanni, Lauri ja Jimi. Mitä teille kuuluu juuri nyt? Miltä alkava kevät näyttää?

-Kuuluu ihan hyvää, Jimi aloittaa. - Uusi lukuvuosi on alkanut hitaasti, ei meinaa saada tehtäviä tehtyä. Motivaatio on hieman hukassa.

-Kevät näyttää työntäyteiseltä, monta kymmentä sivua esseitä kirjoitettavana. Nyt pitäisi vain ottaa itseään niskasta kiinni, Sanni naurahtaa.

Lauri nyökkäilee vieressä. - Todella raskasta on, kahtena päivänä viikossa koulua. Hiki on pinnassa, hän heittää sarkastisesti. - Esseitä pitäisi kirjoittaa.

Tavallista opiskelijoiden arkea siis. Haluan tietää, miten Sanni, Lauri ja Jimi ovat päätyneet sitä elämään. Hypätään hetkeksi menneisyyteen. **Miten ja miksi olette päätyneet opiskelemaan teologiaa?**

Jimi miettii kysymystä hetken ja vastaa ensimmäisenä. -Ajattelin aluksi, etten tulisi ollenkaan yliopistoon, mutta haut olivat päättymässä ja totesin, että ok, uskonnot ja Raamattu minua ovat aina kiinnostaneet, joten miksipä en lähtisi opiskelemaan niitä aiheita, jotka kiinnostavat. En hakenut muualle kuin teologiseen. Pääasiallinen syy miksi oikeastaan tulin, oli, että halusin oppia hepreaa ja kreikkaa pystyäkseni näkemään, mitä Raamatussa lukee ilman käännöksiä välissä.

Sannilla on Jimin tavoin oppimisorientoitunut ote opiskeluun. Uskonnot ja Raamattu ovat kiinnostaneet myös häntä jo pidemmän aikaa ja houkuttelleet teologian opintojen suuntaan. -Aiemmin olin kiinnostunut liikuntaan liittyvistä alavaihtoehtoista, mutta sitten tajusin haluavani jotain erilaista. Filosofia ja henkisyys kiinnostivat. Lopulta siskoni kysyi suoraan, miksi en hakisi teologiseen, Sanni selittää ideaansa hakeutua opiskelemaan alaa.

Uskonnollinen ajattelu ja filosofinen päättely kiinnostavat myös Lauria. Lauri pohjustaa omaa vastaustaan tarinalla, joka alkaa jo esikoulusta.

-Olen aina halunnut opettajaksi. Esikoulussa halusin esikoulun opettajaksi, yläasteella yläasteen opettajaksi ja lukiossa lukion opettajaksi. Kolme opettajaa suositteli minulle lukiossa, että kannattaisi hakea teologiseen. Täällä ollaan, Lauri hymyilee.

Nyt Sanni, Jimi ja Lauri ovat opiskelleet Helsingin yliopistossa noin puolentoista vuoden ajan. **Miten omat käsitykset opiskelusta ja sen sisällöistä ovat muuttuneet opiskellessa? Onko akateeminen koulutus vaikuttanut omiin ajattelutapoihin?**

Kolmikko joutuu miettimään hetken vastauksiaan. Sanni kertoo kokeneensa iloiseen yllätyksen yliopisto-opintojen myötä. Todellisuus on ollut jopa odotuksia parempaa. Hän on huomannut teologian opintojen olevan monipuolisempia kuin osasi odottaa.

-Opiskelu on mukavampaa kuin osasin kuvitellakaan. Aiheet ja sisällöt ovat sitä mielenkiintoisempia, mitä pidemmälle opinnoissa etenee. Sanni kokee yliopisto-opintojen myös muokanneen omaa ajatteluaan.

- Olen ymmärtänyt opiskelun myötä, että on paljon kysymyksiä, joihin ei ole yhtä oikeaa vastausta. Ei ole oikeaa tai väärää. Mustavalkoinen ajattelu on hälvennyt.

“-Ei minullakaan ole vielä mitään tarkkaa suunnitelmaa. Unelma-ammattia udellessa henkisydestä kiinnostunut Sanni kuitenkin toteaa, että sielunhoitotyö ja henkiparannus kiinnostavat. Selvää suuntaa ei vielä ole, mutta omat mielenkiinnonkohteet vaikuttavat löytyneen.”

Laurin huomiot liittyvät opiskeluun itseensä.

-Jo lukiossa opettajat varoittelivat, että yliopistossa tulee varautua kirjoittamaan paljon. Odotin, että ensin käydään luennoilla, luetaan valtavasti ja sitten mennään tenttiin. Näin ei kuitenkaan ole, vaan nykyään kursseilla kirjoitetaan paljon oppimispäiväkirjoja. Käsitykset opiskelun käytännöistä ovat muuttuneet. Lauri myös huomauttaa, ettei kursseilta saa automaattisesti kaikkea tietoa, mitä teologin tietopankkiin kuuluu.

-Perustiedot on hankittava lukemalla vapaa-ajalla. Ei ole oikotietä, että kävisi jonkin kurssin ja sieltä tulisi kaikki tiedot.

Jimillä on antaa myös kritiikkiä yliopistokoulutukselle. -Omalla kohdallani yliopisto-opiskelu on romahduttanut uskon akateemisuuuteen. Samanlaista diipadaapaa kuin kaikki muukin, hän pohtii.

Tänä iltana jokainen vaikuttaa kuitenkin olevan tyytyväinen tilanteeseensa. Kolmikolla on vielä useita vuosia opintoja edessä ja haluan kuulla, mihin he uskovat kaiken johtavan. **Mitä tulevaisuuden haaveita ja pelkoja teillä on opintoihinne liittyen? Siintääkö silmissänne jokin unelma-ammatti?**

Jimi toteaa heti kysymyksen olevan vaikea. Hän on hetken hiljaa ja näyttää mietiskelevältä.

-Minulla ei ole mitään tiettyä tähtäyspistettä. Aina välillä pohdin, pitäisikö minusta tulla pappi, välillä taas mietin opettajaksi ryhtymistä, Jimi kertoo lisäten, että evankelis-luterilaisen kirkon pastoria hänestä ei ainakaan ole tulossa. Toisaalta Jimi kertoo pohtineensa alavaihtoehtoja myös täysin teologian ulkopuolelta. Hän mainitsee esimerkkinä hienopuusepän työn.

-Tämän opiskelupaikan suhteen ei ole vielä kirkastunut, mitä tavoittelen tai haen, Jimi myöntää rehellisesti.

Sanni on samoilla linjoilla.

-Ei minullakaan ole vielä mitään tarkkaa suunnitelmaa. Unelma-ammattia udellessa henkisyydestä kiinnostunut Sanni kuitenkin toteaa, että sielunhoitotyö ja henkiparannus kiinnostavat. Selvää suuntaa ei vielä ole, mutta omat mielenkiinnonkohteet vaikuttavat löytyneen.

Sannista ja Jimistä poiketen Laurilla on selvät sävelet oman tulevaisuutensa suhteen.

-Minusta on tulossa - toivon mukaan - opettaja, Lauri kertoo. Laurin ja unelman välillä on enää yksi kysymysmerkki; hänen on läpäistävä pääsykoe päästäkseen tekemään opettaja-opintoja. Lauri vaikuttaa kuitenkin uskovan omiin unelmiinsa.

-Filosofian ja uskonnon opettaja minusta pitäisi tulla, hän päättää haastattelun toiveikkaana.

Paikalle on jutustellessamme saapunut lisää teologeja. Voimistuva puheensorina lupailee, että vuosijuhlien jatkot ovat pian täydessä vauhdissa. Valmiiksi katettu beer pong-pöytä ja DJ:n soittamat nostalgiset hitit enteilevät, että luvassa on hauska ilta. Aika näyttää, mihin Sannin, Jimin ja Laurin tiet vievät. Tänä he aikovat pitää hauskaa. Opiskelu teologisessa tiedekunnassa vaikuttaa kaiken muun lisäksi tuoneen jotain, joka haastattelussa unohtui mainita - ystäviä. On aika unohtaa mennyt ja tuleva ja keskittyä siihen, mitä käsillä olevalla hetkellä on tarjota .

-Mennäänkö tanssimaan? Sanni ehdottaa. Juuri nyt huoli huomisesta siintää jossain kaukana .

Kirjoittaja: Lila Lukkarinen

TEOLOGINEN GOT TALENT

Tässä juttusarjassa esitellään rohkeita ja innovatiivisia teologian opiskelijoita, joilla on jokin siisti juttu meneillään. Kyseessä voi olla taideprojekti tai vaikkapa startup-yritys. Tällä kertaa suurennuslasin alla on hiljattain esikoisrunoteoksensa Trasseliin piirrettyjä päiväkirjoja julkaissut Joonas Lahti. Seuraavassa haastattelussa selviää mitä tarkoittaa posliinikyty ja miten parrattomuus vaikuttaa miehisyyteen.

Kerro sun tarina

- Aluks musta ei ainakaan pitänyt tulla teologia, mutta päädyin sattumien ja vaikuttavan draamakirjallisuuden kautta teologiseen sitten itsekin. Pyrin pääsääntöisesti tekemään jotain 18– kyyhkynen

hyödyllistä, mutta toisinaan hairahdun rock’n’roll -runouden pariin kirjoittelemaan enemmän tai vähemmän epätotuuden mukaisia pyristyksiä havaintomaailmasta ja kanssaihmisistä. Se on tota, psyykkistä, henkistä tuotetta. Elämän niin vakavasti ottamista, ettei sitä voi ottaa tosissaan.

“Huumoriin voi lähes aina tukeutua – ja runouteen, kun ei varsinaisesti tarvitse kertoa mitään.”

- Totuudesta puhuminen, mutta sitä karkuun juokseminen on oleellinen osa runoutta, puhumista, kirjoittamista, kuuntelemista. Mä yritän välttää kliseitä ja siis pitää mieltä. Lauseet kuulostaa vierailta jo ulos tullessaan. Mm...mitenköhän mä nyt sit jatkaisin? Ei toi nyt varmaan mun koko sielun kuva ole, pintaraapaisu. Mul on niinku alituinen tarve luoda sellainen punainen lanka tähän puheeseen ja muistaa toisaalta, ettei sellaista punaista lankaa ole.

- Mutta saavuttaessani ideaalin pisteen, mielikuvitukseni ideaalin pisteen, tahdon taas toisinaan takaisin kaupunkiin. Siis, kun olen saavuttanut konkreettisesti tämän mökkiskenaarion. Ja se on sellanen hyvä paikka varmasti kaikille. On puheissa ja sanoissa, ja niiden luomissa silloissa. Mä en niinku tiedä, että pitäiskö tässä nyt julistaa jonkun puolesta vai vastaan, mut mä jätän sen joillekin asiantuntijoille. Kuulun itse tähän post-milleniaaliin sivistyksen tylppään kärkeen, jolla ei saa pistettyä, ei leikattua, tai luotua juuri mitään. Ainakaan mitään millä olisi varsinaisesti mitään merkitystä. Ja vaikea olla mollaamatta ketään.

Kuka on Joona?

- Joona on itsekeskeinen ja univelkainen rock'n'rollia enemmän kuin runoja rakastava, mutta ei osaa soittaa rock'n'rollia, joten on ristitulella näiden kahden luomakunnan ihmeen välillä ja joutuu niiden välille leipomaan synteesiin. Mä en tiedä. Mun äiti varmaan osaisi kuvailla mua vähän paremmin, tai isä ehkä parhaiten. Se ei oo niin epärealistinen hahattelija.

Miten sun isä kuvailisi sua?

- Ööh...varmaan pilkunnussijaksi ja jupisijaksi, mut sit toisaalta varmaan niinku sympaattiseksi ja hauskaksi. Aikaansaavaksi, mutta laiskaksi.

Entä sun äiti?

- Maailman ihanimmaksi kullannussukaksi ja lahjakkaaksi. Komeaksi. Mitä nyt äidit lapsilleen sanoo?

Sä julkaisit sun ensimmäisen runoteoksen - kerro siitä?

- No se on neliosainen läpileikkaus ihmiskunnan historiasta nykypäivään, jossa nuollaan lattiaa ja tanssitaan taivaalla.

Ootsä koskaan nuollut lattiaa?

- Oon, mut se ei oo välttämättä ollut tarkoituksenmukaista. Yksissä juhlissa heräsin aamuyöllä Zlatan Ibrahimovicin paita päällä naama kiinni lattiassa, ja siinä olen varmasti saanut posliinikyytiä niin sanotusti.

Mitä posliinikyyti tarkoittaa?

- Siis vessa on posliinia ja sinne oksennetaan, esimerkiksi.

Kerro siitä hetkestä, kun kirjoitit sun ekan runon?

- Varmaan joskus ihan aikojen alussa, tai siis 2000-luvun alussa. Kirjoitin 6-vuotiaana sellaisen Elvis-kopioisen kappaleen, joka olkoon ehkä ensimmäinen runo, mutta tämän kokoelman ensimmäinen runo tuli ehkä puoli vuotta sitten.

Kerro sun tän hetkistä elämästä jotain mehukasta

- Tää on paha! Mul on tasapaksua elämää kämppisten kera. Hämeentiellä. Lauletaan virsiä ja näin. Ja sit taas toisinaan sangen juhliitaan, mutta siitä ei liene ketään syyttäminen! On sellasia niinku mehukkaita piikkejä aina aika ajoin, mutta sitten no ehkä lähimpänä nää julkkarit. Mut nekään sit poikkeaa niinku muuten, kuin kantamalla eri nimeä, kuin tyyppilinen puukkobulevardiekskursio.

Kerro sun elämästä 5 vuoden päästä?

- Öö no toivottavasti ei samanlainen! Että tota...mutta todennäköisesti hyvin samanlainen. Jos vielä jaksais pöhistä näiden kirjoitushommien parissa. Jos vaikka valmistuis ehkä jossain välissä. Mut emmä sit tiedä miten se muuttaisi sitä elämää sillee niinku varsinaisesti. Toivottavasti se olis sellasta hillittyä, öö Beatlesin kuuntelua ja yhdeltätoista nukkumaan menemistä. Säännöllisyyttä.

Kerro sun elämästä 20 vuoden päästä?

- No tää nyt alkaa olee jo sen verran pitkän tähtäimen, et tähän pitää ottaa jo herra kuolema vaihtoehdoksi. Mut...mul on varmaan kanta-asiakaskortteja silloin paljon. Tai sit monilla on mun kanta-asiakaskortit, vaihtoehtoisesti.

Jos voisit muuttaa yhden asian itsessä - mikä se olisi?

- Istuttaisin itselleni pilven kokoisen parran. Tätä on selkeesti harkittu, ku se tuli kuin apteekin hyllyltä!

Vaikuttaako parrattomuus sun miehisyyteen tai uskotavuuteen taiteilijana?

- Ähh, ei varmaan. Mut ku se on jotenki niinku henkilökohtaisella

tasolla alistava tunne ostaa partakone ja ajaa sillä amisviiksiä. Olen tähän taipunut kuitenkin. Ja sit toisinaan ihmiset vaan luulee, et ajan niin siististi mun parran joka päivä. Todellisuus on, et se ei vaan kasva.

Mitä tasa-arvo meinaa sulle käytännössä?

- Sitä, että jokainen on lähtökohtaisesti hyvä ja niitä tulisi kohdella sen mukaisesti. Epäoikeudenmukaisuus tulee tuomita, mikä nyt tietysti tässä lauseyhteydessä aiheuttaa tietynlaisen paradoksin, mutta ollakseni edes hetken äärettömän kliseinen, nostan tässä esille että pahan voi voittaa hyvällä. Jos vihalle antaa rakkautta, niin kyllä ne sitten keksii jotain yhteistä tekemistä.

Minkä neuvon antaisit henkilölle, joka haluaa julkaista omia runoja?

- Tee se huolella ja vapaasti, oman näköiseksi. Ei pidä pelätä sanoa mitään. Jos joku on kerran näyttänyt tai kuulostanut hyvältä, niin se on aina hyvää. Pitää muistaa siinä vaiheessa kun sä luet viidennentoista kerran läpi editointivaiheessa sen saman runon, niin se alkaa näyttämään sellaiselta lautasen yli valuilta puurolta, joka on vastenmielistä ja todennäköisesti oot vielä joutunut maksamaan siitä.

Mitä muuta haluaisit ihmisten tietävän sinusta?

- En käytä Spotify:ta, vaan ostan CD-levyjä ja lataan ne tietokoneen kautta puhelimeen. Näin.

Joonan esikoisteos "Trasseliin piirrettyjä päiväkirjoja" on saatavilla e-kirjana ja fyysisenä painoksena suomalaisista nettikirjakaupoista.

Kirjoittaja: Anni Sinilahti
Kuvat: Anni Sinilahti

Jumalanpilkkaa vai uskonnollista kannanottoa? - Antti Tuiskun uutuusalbumi jakaa mielipiteitä

Keskiviikkona 5. helmikuuta julkaistu **Antti Tuiskun** uutuusalbumin nimeä kantava *Valittu kansa* -musiikkivideo herätti sosiaalisessa mediassa kohua erityisesti kristittyjen taholta. YouTuben kommenttikenttä täyttyi heti videon ulostulon jälkimainingeissa ristiriitaisista kommentteista:

"Sehän on Anttikristus ite"

"Illuminati Confirmed"

"En itse näe videossa 'hyökkäystä' Jumalaa kohtaan vaan viittauksen uskonnollisiin kultteihin, joissa on tehty kauheita asioita. - Herättelevä ja kantaa ottava kappale, arvostan kun näitäkin tehdään!"

Sosiaalisen median kanavat alkoivat pian musiikkivideon julkaisun jälkeen täyttyä kantaottavista ihmisistä, jotka omilla Facebook-seinillään julkaisivat joko Tuiskun musiikillisia valintoja puolustavia tai vastustavia argumentteja. Perjantaina 7. helmikuuta julkaistiin koko 11-kappaleinen *Valittu kansa* -albumi, joka singlen jalanjäljissä tihkuu uskonnollista symboliikkaa ja sanoitusta. Mistä siis on kyse? Onko Antti Tuiskun uutuusalbumi silkkaa jumalanpilkkaa, vai toimiiko Valittu kansa uskonnollisena kannanottona?

Tuisku itse kertoo Yleisradiolle antamassaan haastattelussa kyseessä olevan kannanotto tekopyhyyttä ja tapauskovaisuutta vastaan. Hän myös alleviivaa, ettei halunnut tehdä musiikkia vain uskonnollisen symboliikan kautta, vaan tuoda sisällöllisestikin musiikkiinsa henkilökohtaiseen uskoon liittyvää tematiikkaa. 40 minuuttia kestävä uutuusalbumi käsittelee uskontoa värikkäästi niin juhlien kuin henkilökohtaisen Jumala-suhteen kautta. Albumin avauskappale *Kerran vuodes kirkkoon* tuo heti esille suomalaisuudelle tyypillistä tapauskonnollisuutta:

Mä meen kerran vuodes kirkkoon

Huudan herran huonees bingo

Otan sen verran, mitä mahtuu omatuntoon

On tää laiffi vaan niin helppoo

Vaikka myöhemmin käsiteltävä johtosingle Valittu kansa onkin sekä sanoituksellisesti että visuaalisesti provoava kappale, eivät kaikki albumin kappaleet seuraa sen jalanjäljissä. Joukossa on kappaleita, kuten Häitä ja hautajaisii, joissa Tuisku aidosti heijastelee henkilökohtaista uskon pohdintaansa omaan käytökseensä:

Viinaa, miehiä, naisia, juhlii

Tyhjän sielun täyteeks tarviin

Mielenkiintoinen kappale on myös *Jumalan kämmenellä*, joka bilepopin tahtiin ja kansan rakastamasta virsilaulusta inspiroituneena kuvaa juhlimista ja siitä aiheutuvaa katumusta:

Jumalan kämmenellä saa huomen ikeskellä

Saa tuntee häpeevänsä, et kun taas on ollu tyhmä

Jumalan kämmenellä saa vessaan ryömiskellä

Saa peilis kyl sen nähdä, et syntii tehty on

Valitun kansan kohdeyleisö jää kuitenkin auki ja saa kansan repeytymään moneen eri leiriin. Osat kristityistä kuuntelijoista

20 – kyyhkynen

loukkaantuvat kappaleiden sisällöstä ja syyttävät niitä jumalanpilkasta. Varsinkin Valittu kansa -musiikkivideon Jeesusta imitoiva hahmo ratsastamassa kultaisella härällä Tuiskun kanssa sai paljon negatiivista huomiota. Johtosinglen sanoituksiakin on kyseenalaistettu kristittyjen taholta:

Valittu kansani kuunnelkaa

Antti Tapani teidät pelastaa

--

Omilla aivoilla ei tarvi miettiä mitään

Kun tottelet Anttiä

Toki musiikkiin liittyy aina tulkinnan vapaus, mutta on hyvä ottaa huomioon sen alkuperäinen merkitys ja konteksti. Valittu kansa -kappale pyrkii tuomaan esille hengellistä hyväksikäyttöä ja kulttiuskonnollisuuden vaarallisuutta. Heijastellen Valittua kansaa aiemmin mainittuihin albumin kappaleisiin, on epätodennäköistä, että Antti Tuisku pitää itseään aidosti maailman pelastavana Messiaana.

Osista kristityistä poiketen tavanomaiset kuuntelijat taas saattavat pitää kappaleiden kantaottavaa uskonnollista sanomaa tylsänä, outona tai merkityksettömänä. Tätä kantaa edustaa muunmuassa Antti Tuiskua kauan kuunnellut **Karoliina Leppänen**, joka ilmaisee pettymyksensä Tuiskun uuteen albumiin: *"Tuisku voi ottaa kantaa ihan niin kuin haluaa, mutta ei ainakaan mun playlistillä."*

Erityisesti jumalanpilkka-syytösten edessä Valittua kansaa täytyy kuitenkin tarkastella kokonaisuutena. Albumi on oikeastaan jatkuvaa Antti Tuiskun rukousta Jumalan puoleen - kyllä, jopa nuo albumin baariystävällisimmät kappaleet. Tuisku tuo albumillaan esille, kuinka joka tilanteessa, oli se sitten yksin kädet ristissä illalla lausutussa rukoushetkessä tai baaritiskin jonossa odottamassa kolmatta Salmari-shottia, hän kokee kaipaavansa Jumalan läheisyyteen, armoon ja anteeksiantoon.

Olennaista ei kuitenkaan välttämättä ole se, tulevatko ihmiset rakastamaan vai vihaamaan Valittua kansaa albumina. Kenties Tuiskun musiikin tarkoitus onkin juuri tämä: luoda ristiriitaista sanomaa ja herättää keskustelua. Loppujen lopuksi Antti pyrkii kysymään kuuntelijoiltaan: Oletko sinä se, joka menee kerran vuodessa kirkkoon odottaen vapautusta ilman katumusta? Ratsastatko tuolla kultaisella härällä ja uskosi varjolla käyttäydyt välinpitämättömästi ihmisiä, ympäristöä ja itseäsi kohtaan?

Kirjoittaja: Iida Leinonen

Kuva: Warner Music - Antti Tuisku promo

Novelli

Sunnuntaiaamulla kirkko oli mukavan viileä sisältä. Se oli Korhoselle parempi juttu, sillä heinäkuu oli poikkeuksellisen helteinen, eikä se ollut kovin mukava sää potea krapulaa. Hän saapui tapansa mukaan päivän virren aikana, koska hän on tottunut siihen, ettei elämässä ole kiire mihinkään työttömyyden takia. Korhonen meni kirkkoon mielellään, koska siellä hänen ei tarvinnut tuskailia kämpässään rästiintyviä laskuja, joiden maksamiseen hänellä ei aina ollut tarpeeksi rahaa. 60-luvulla rakennetun kirkon sisätilaa oli myös mukava katsella, sillä se oli sopivin määrin kaunis, muttei niin yksityiskohtaisen koristeellinen, jonka moninaisuudesta Korhonen voisi tulla huonovointiseksi.

Korhonen istuu samalla penkkirivillä, josta hän on monet sunnuntait seurannut messua. Puisella penkillä ei ole kovin mukavaa istua krapulassa. Korhosen mielestä messuja voisi hänen puolesta pitää iltapäivisin, jolloin hänellä olisi edes hieman parempi olo. Alkoholiongelman takia Korhonen ei itse pystynyt taipumaan messun ajankohdan suhteen, jonka vuoksi hän on joka sunnuntai krapulassa. Onneksi messussa hän saa huonon olonsa lisäksi jotain muutakin mihin keskittyä.

Pappi puhuu saarnassaan lähimmäisen rakkaudesta ja siitä, kuinka kyseisen välittämisen tulisi kohdistua myös tuntemattomiin ihmisiin. Tämä aihe

sai Korhosen muistelemaan aiempia messuja ja niiden ilmapiiriä. Siellä on muutama kymmentä tuttua seurakuntalaista, jotka edelleen tuntuvat etäisiltä.

Alussa he suhtautuivat Korhoseen epäluuloisesti, todennäköisesti hänen ulkoisen olemuksensa takia. Hän tietää itsekin, ettei ole noudattanut samaa pukukoodia kuin muut. Kuitenkin hän kokee kokemustensa kautta, ettei tässä elämässä ole paljoakaan menetettävää, joten häntä ei jännitä olla kirkossa paheksuvien katseiden takia.

Ongelma ei kuitenkaan ole siinä, mitä hänestä ajatellaan, vaan yksinäisyydessä, jota Korhonen kokee ollessaan yhteisessä kokoontumispaikassa ilman tuttuja. Alkushokin jälkeen osa kirkkoväestä on käyttäytynyt, kuin Korhosta ei olisi olemassakaan. Korhonen ei tiedä tarkalleen, jätetäänkö hänet vailla huomiota, mutta siltä hänestä tuntuu usein. Kirkkokahvittelujen aikanakaan kukaan ei istu hänen viereensä tai kysele kuulumisia. Hän tietää silti itsekin olevansa pelottavan oloinen. Eihän huonosti pukeutuvista ja krapulaisista voi tietää, aikovatko ne tehdä jotain kanssaihmisilleen. Tällaiseen ihmisten kylmään etäisyyteen ja epäluuloisiin katseisiin hän on tottunut kadulla kävellessään tai kaupassa.

Toisaalta sunnuntaimessujen ongelma on siinä, ettei voi tietää tarkalleen etäisyyden syytä. Mahdollisesti muu kirkkoväki keskittyy hiljentymiseen ja pyhän kokemiseen, jolloin ei tule vilkaistuksi muita ihmisiä. Voi olla myös mahdollista, että Korhosen itse pitää tehdä aloite sosiaalisen jännitteen murtamiseksi. Ajatus tuntuu jännittävän, koska niinkin voi käydä, ettei kukaan anna tulla keskusteluetäisyydelle. Asia selviäisi lopulta sillä, kun edes yrittää.

Tällainen tilaisuus saapuu ennen ehtoollista, jolloin seurakuntalaisten on tapana toivottaa toisillensa Herran rauhaa. Tämä olisi Korhoselle ensimmäinen kerta mennä kättelemään jotakin messuvierasta ja kohdata tämän ensimmäistä kertaa silmästä silmään. Ja niin Korhonen toteuttaa suunnitelmansa ja ottaa kontaktia lähimpään henkilöön, joka on noin kuusikymmenvuotias rouva turkiksen kanssa.

Korhosta jännittää hieman samalla tavalla kuin ketä tahansa, joka ottaa kontaktia vieraaseen ihmiseen ensimmäistä kertaa. Lopulta kättely ja rauhantoivotus tapahtuvat ilman sen suurempaa draamaa. Korhosen kättelypari oli hieman varautunut hänen ulkoisen olemuksen takia, mutta Korhoselle voiton hetki oli siinä, kun häntä ylipäätään suostutaan kättelemään.

Kirkkokahvien aikana Korhonen ja turkiksellinen rouva eivät kuitenkaan kohdanneet, ja Korhonen istuu jälleen yksin omassa nurkassaan. Vaikkei uusia ystäviä saatu tällä kertaa, Korhosella on jostain syystä parempi mieli. Siitä kohtaamisesta hänelle tuli sellainen olo, että hänen olemassaolonsa tiedostetaan. Hän päättää asettaa sellaisen tavoitteen, että ensi viikolla hän menee mukaan keskustelemaan jonkun kanssa kirkkokahveilla. Riippuu toki siitä, kuinka paha krapula hänellä on silloin.

Kirjoittaja: Matias Kontulainen
Taideteoksen muovailu ja kuvaus: Vilma Myöhänen

Etsin jotain, mitä ei voi saavuttaa Pyhimyksen henkilökuva

Mikko Kuoppala, eli Pyhimys, on tällä hetkellä yksi Suomen tunnetuimmista rap-artisteista. Hän on ollut aktiivinen 2000-luvun alusta alkaen ja tullut tunnetuksi soolouransa lisäksi Teflon Brothersin ja Ruger Hauerin jäsenenä. Rap-hommien lisäksi Kuoppala toimii myös Johanna Kustannuksen tuotantopäällikkönä.

Kuoppala syntyi vuonna 1981, ja asui suurimman osan elämänsä Malminkartanolla. Hän kertoi olleensa nuorena vaikea tapaus, joka teki kavereiden kanssa kaikenlaisia jänjiä, esimerkiksi toteuttamalla visiotaan Maltsusta ghettona muun muassa peittämällä kauppojen seinät niin, ettei niitä tunnistanut. Hän kertoi usein haastattelussaan myös siitä, kuinka hän päätyi ensin eliittilukioon, mutta siirtyi pian Helsingin huonoimpaan vastineeseen. Tähän vaikutti omalta osaltaan sekin, että yläasteen opettajista ajatus Kuoppalasta eliittilukiossa tuntui vastenmieliseltä.

Aloittaessaan soolouraansa Kuoppalan sanoitukset olivat keinoja pahan olon purkamiseen ja henkilökohtaisista asioista avautumiseen. Tuolloin häneltä ilmestyi ahkeraan tahtiin omakustanteita. Nykyään hän myöntää niiden olevan osittain sovinistisia, mutta toteaa, että virheiden tekeminen on olennaista oman kehityksen kannalta. Samalla hän kertoo nykyään arvostavansa kappaleidensa taustabiittejä enemmän, sillä alkuvaiheessa äänimaisemalla ei ollut niin väliä.

Kuoppalan musiikillista tuotantoa leimaa sanoituksellisesti pääasiassa pohdinta omasta olemisesta ja siitä, mitä elämässä pitäisi tehdä. Hänen sanoituksensa ovat mielenkiintoisia verbaalisine leikittelyineen täynnä mielikuvituksellisuutta. Hän on sanonut etenkin soolotuotannostaan, että kokee tekevänsä suomirokia, vaikkei osaa laulaa. En itse ole kuunnellut paljolti räppiä, mutta Pyhimyksen sanoitukset ovat sellaisia, mitä arvostan sanojen leikittelyn takia.

Kuoppalalle moninaisuus on tärkeä piirre musiikissa, mikä selittää hänen moninaiset projektinsa. Ruger Hauer on tyyliltään kokeellista ja taiteellista, kun taas Teflon Brothers, josta Pyhimys on tunnettu suurimmalle kuulijakunnalle, tekee itseironista bileräppiä. Soolotuotanto taas on henkilökohtainen projekti, jossa kappaleita julkaistaan vain silloin, kun on jotain sanottavaa. Vuonna 2011 Kuoppala lopetti soolouransa kerran, koska ei kokenut sillä olevan mitään annettavaa, mutta pian hän perui lopettamisensa, ja on julkaissut

sooloalbumeja tähän päivään asti. Sama kävi Ruger Hauerille samasta syystä, mutta yhtye ei ole tehnyt vastaavaa comebackia.

Kuoppala on pohtinut, että hänen uraansa ja elämänsä varjostaa pelko asioista jääminen paitsi. Tähän liittyy ajoittainen epävarmuus omasta tuotannosta ja tulevista suunnitelmista. Tämän vuotinen sinkku v!@%#mikko kuvastaa tätä kriisiä. Toisinaan hän pohtii omaa suhdettaan toisiin ihmisiin, kuten esimerkiksi isyyden käsitettä henkilökohtaisen alamäen aikana kappaleessa Jättiläinen.

Suhdetta itseensä ja toiseen heijastuu sinkussa Muistuta mua, jossa käsitellään yleistä ongelmaa suhteen latistumisen pelosta ja vaikeudesta puhua tunteistaan. Nämä edellä mainitut kappaleet ovat aiheeltaan yksilöllisiä, ja kumpuavat tunteiden käsittelyn kautta.

Pyhimys on vaihdellut musiikillisia teemoja uransa ajan, ja sitä kautta tuonut itsestään ilmi eri identiteettejä ja rooleja. Kokemus maanpäällisen elämän rajallisuudesta voi saada ihmisen hamuamaan mahdollisimman paljon kokemuksia. Tämä voi tuntua ahdistavalta, jos tulee epävarma tunne tulevaisuuden kuvioista. Pelko voi syntyä myös siitä, ettei koe saavansa sitä, mitä toivoisi.

”elämä on keitto, minä olen haarukka / etsin jotain mitä ei voi saavuttaa.”

Odotukset omasta elämästä voivat muodostua omista lähtökohdista, mutta pääosin ulkopuoliset vaikutteet ovat enemmän läsnä. Tämä tulee mieleen v!@%#mikko –kappaleen sanoista: elämä on keitto, minä olen haarukka / etsin jotain mitä ei voi saavuttaa.

Toisaalta kokemuksista ei kannata pelkästään tuskailia, sillä ne ovat oppimisen kannalta merkittäviä. Hyvät kokemukset motivoivat tekemään asioita uudelleen, kun taas huonojen kautta pystyy tekemään toisin. Myös lauluissa on vastaava kokemusta kartuttava olemus kuulijoilleen, koska ne kertovat omaa tarinaansa eri henkilökuvien kautta.

Kirjoittaja: Matias Kontulainen

Pyhimys ja Saimaa – Olisinpa täällä

Vuoden 2019 helmikuussa Pyhimys ja Tehosekoittimesta tutun Matti Mikkolan luotsaama progressiivista rockia soittava Saimaa julkaisivat yhteisen singlen *Hermesetas*. Artistien välistä projektia on työstetty kaikessa hiljaisuudessa, ja kuulijakunta saikin tietää tilanteesta singlen julkaisun yhteydessä. Saman vuoden toukokuussa julkaistiin kokopitkälevy *Olinpa täällä*. Projektissa Pyhimys on vastannut sanoituksista, ja Saimaa puolestaan värittää niitä äänimaisemillaan.

Saimaa on varsin kunnianhimoinen yhtye. Siihen kuuluu kymmenen jäsentä, ja musiikiltaan sen on mahtipontista ja kunnianhimoista. Samanhenkisiä yhtyeitä voi löytää pääasiassa 70-luvun proge-skenestä, joskin Saimaan musiikki etenee pääasiassa äänimaisemien sävyttämänä itsetarkoituksellisen teknisten koukeroitien sijaan.

Aiemmillä kolmella levyllä yhtye on tehnyt yhteistyötä Pepe Willbergin kanssa (*Pepe ja Saimaa*), soittanut soundtrackkeja (*Matka mielen ytimeen*) ja julkaissut urheiluteemaisen levyn (*Urheilu-Suomi*). Pyhimyksen kannalta *Olinpa täällä* on poikkeuksellinen levy, sillä hänen tuotannossaan taustamusiikki on useimmiten ollut elektronista.

Pyhimys on verrannut *Olinpa täällä* -levyä Pekka Strengin tuotantoon, jossa pohdiskellaan elämän rajallisuutta ja sen lähestyvää loppua progerokin säestyksellä. Levyllä käsitellään samoja kysymyksiä, ja siinä on ”sivuhahmona” kertojainin sisällä kasvava kasvain, joka avaa merkittävästi albumin sanoituksia.

Omaakohtaisen kuuntelukokemukseni kautta kaikki laulun sanat ja niiden kielikuvat eivät avautuneet, ja oletan Pyhimyksen käyttävän albumin kielikuvaa vuorovaikutuksena Saimaan musiikille. Toisaalta Saimaa yhtä lailla on tehnyt musiikkia Pyhimyksen räppäämisen ehdoilla, jonka voi huomata säkeistöissä. Niissä musiikki pysyy taustalla, ja niissä on jokaisessa sellaisen rytmit ja tempot, jotka sopivat rap-biittiin. Tämän vuoksi tässä kirjoituksessa tarkastelen levyä kokonaisuutena sävellyksineen ja sanoituksineen, joka kulkee omana tarinanaan, ja jonka kryptiset kielikuvat itsessään ovat tunnelmoimisen kohteena.

Ensimmäisessä kappaleessa *Olen odottanut kärsivällisesti* levy kasvaa alusta alkaen, kehkeytyen mahtipontiseksi Leijonakuningas-soundtrackin tapaiseksi. Kappaletta kuunnellessa tulee ajatus elämän monien polkujen saavuttamattomuuksista, kunnes kasvain tulee saman kappaleen lopussa kuvioihin. Ehkä siksi kappaleen aihe koskettaa, kun ajatuksissa pyörii ajatus siitä, lyhentääkö kasvain elinpäiviä.

Yksi mieleen jäävistä kappaleista levyllä on bossa nova -henkinen *Saaret ovat alkaneet kiehtoa minua*, joka tavallaan vastalauseelle Hemingwayn aforismille. Vaikka jokainen ihminen olisikin vuorovaikutuksessa toisiinsa, kukaan ei voi kokonaan päästä selville toisen ihmisen päänsisäisestä maailmasta. Laulun aihe tuo myös mieleen sisäänpäin käpertymisen tunteen, kun elämä on mullistunut sairauden takia.

Levyn tunnetuin kappale on *Hermesetas*, joka julkaistiin sinkkuna ennen kokonaista levyä, ja joka erottuu selvästi hittipotentiaalisia kautta. Se kertoo parisuhteen välisestä kontaktista ja tunteiden

ilmaisusta. Kappale toimii albumin konseptista irrallisena, mutta ollessaan osa levyä se värittää koko tarinaa.

Mieleenpainuva metafora on kappaleessa *Suoritetaan lottoarvonta*, jossa kysymystä kuolemanjälkeisestä elämästä verrataan arvontapeliin. Tuonpuoleisuuden kysymys on niin mysteerinen, että henkilö ikään kuin valitsee arvontalipun taivaaseen, helvettiin tai johonkin muuhun päättymisen väliltä.

”Vaikka jokainen ihminen olisikin vuorovaikutuksessa toisiinsa, kukaan ei voi kokonaan päästä selville toisen ihmisen päänsisäisestä maailmasta.”

Ja koska levyn tarina etenee kronologisesti, sen loppuvaiheilla kuolema on kertojaa lähellä kappaleissa *Optinen harha* ja *Kas vain*. Näiden kappaleiden aikana, etenkin edellä mainituissa, hyväksytään elämän päättymisen, jolloin sen voi kohdata rauhassa. Jälkimmäisen perusteella asia ei toisaalta ole näin yksinkertainen, kun kyse on elämän viimeisistä minuuteista, jolloin ihmisluonne ikään kuin vaistomaisesti taistelee vastaan ymmärtäessään, että tämänpuoleisuus loppuu pysyvästi.

Itse koen, että vakavaan sairauteen liittyvä stressin ja eksistentiaalisen kriisin lisäksi levollisuuden. Se koskee enemmän levyn loppuvaihetta, jossa hyväksyminen tuo rauhan. Se voi tuoda rauhan tunnetta itse kullekin tajuta, että jotkin asiat kuuluvat jokaiseen elämään, ja jokainen tämänpuoleinen elämä päättyy ajallansa. Myös uskolla voi olla rauhoittava tekijä, tuoden toivon sielun elosta, vaikka hyväksyisikin sen olevan mahdollisesti erilaista materiaalsen elämän jälkeen.

Kirjoittaja: Matias Kontulainen

Torinon käärinliina – Jeesuksen selfie?

Torinon käärinliina on varmasti yksi tunnetuimmista ja kiistellyimmistä pyhäinjäännöksistä. Sitä on ihmetelty ja tutkittu yli sadan vuoden ajan. Dosentti, antropologi, sindonologi Juha Hiltunen on yksi tutkijoista.

Hiltusen päivitetyn kirjan nimessä ei ole enää kysymysmerkkiä. Kirjansa johdannossa Hiltunen toteaa, että hänellä ei ollut muuta mahdollisuutta kuin jättää kysymysmerkki pois, sillä uusi tieto ei juuri jätä muuta tulkintamahdollisuutta. Liinaa on tutkittu kaikilla käytössä olevilla tieteellisillä vaihtoehtoilla ja välineillä.

”Käärinliinaa ei ole avattu, kun ruumis on poistunut siitä. Kukaan ei ole pystynyt toistamaan kuvaa keinotekoisesti.”

Hiltunenkin on tutkinut liinaa yli 30 vuoden ajan. Vuonna 1988 tehtiin radiohiiliajoitus, joka osoitti liinan olevan keskiaikainen väärennös. Myöhemmin selvisi, että käytetty kankaan pala oli otettu kohdasta, jota oli korjattu liinan vaurioituttua tulipalossa vuonna 1532. Myöhemmin tehdyt mm. siitepöly- ja veritutkimukset ovat vahvistaneet käärinliinan aitoutta.

Hiltusen mukaan on tieteellinen totuus, että käärinliina on valmistettu ajanlaskumme alun Palestiinassa. Myös sen kulkeutuminen Torinoon 1578 on pitkälti pystytty tarkistamaan.

Torinon käärinliina on yli neljä metriä pitkä pellavakangas. Perimätieto ja lukuisat tutkijat uskovat liinan olevan Jeesuksen käärinliina, johon hänet käärittiin hautausta varten ristiinnaulitsemisensa jälkeen. Hautansa Jeesukselle luovuttanut Joosef Arimatialainen oli varakas mies. Myös käärinliina oli mitä parhainta ja taidokkaimmin kudottua pellavaa.

Prologissa Hiltunen kuvaa käärinliinan tarinan alkua. Kesäkuussa 1898 Torinossa juhlittiin Pyhän Johannes Kastajan katedraalin 400-vuotisjuhlaa. Valokuvausta harrastava lakimies Secondo Pia halusi kuvata käärinliinan. Valokuvaus oli tuohon aikaan harvinaista. Käärinliina oli esillä katedraalin pääalttarilla, jotta hartaat pyhiinvaeltajat näkisivät sen ohi kulkiessaan. Pia lienee saanut luvan valokuvaukseen kuninkaan halutessa varmistaa, että liinasta jäisi jälkipolville jokin muisto, jos se tuhoutuisi jonkun

katastrofin seurauksena. Pia otti yhden otoksen 14 minuutin valotusajalla lasiselle kuvalaatalle. Kuvan kehittyessä hän lopulta katseli hahmoa, josta näkyi yksityiskohtaisia piirteitä. Pia ei käsittänyt miten se oli mahdollista, sillä hänellä oli kädessään valokuvan negatiivi. Lopulta hovi määräsi, ettei asiasta saanut levittää tietoa. Joku kuitenkin levitti, ja muutamassa viikossa uutinen oli koko maailman median tiedossa.

Kuva Jeesuksesta?

Juha Hiltusen mukaan ei ole voitu aukottomasti selittää, miten ristiinnaulitun miehen kuva on muodostunut liinaan. Käärinliinaa ei ole avattu, kun ruumis on poistunut siitä. Kukaan ei ole pystynyt toistamaan kuvaa keinotekoisesti.

Miehen kuva on kankaalla peilikuvana. Siksi vasta valokuva paljasti, että negatiivi olikin alkuperäinen kuva. Käärinliinan kuvasta voi erottaa miehen kasvon piirteet, verivanat ja piikkikruunun jäljet. Vainajan pituus on noin 175 cm. Mies on ollut noin 30-40 -vuotias ja häntä oli rankasti kidutettu. Myös kallossa näkyy verivirtoja, jotka ovat voineet tulla orjantappurakruunusta. Hiltunen huomauttaa, että Jeesus on ainoa antiikin ajan ihminen, jonka tiedetään kruunatun orjantappuroilla.

Kirja oli todella mielenkiintoinen kuvaus käärinliinasta ja sen tutkimuksesta. Hiltunen lopettaakin rikoskenttätutkimus C.S.I. Torino on saatu päätökseen.

Lämmin suositus kirjalle; siinä on sopivasti asiaa, historiaa, Raamatun kertomuksia ja tiedettä.

Kirjoittaja: Tuija Numminen
Kuva: Wikimedia Commons

Juha Hiltunen

Valokuva Jeesuksesta

Kirjapaja 2019

302 sivua (lähteiden ja liitteiden kanssa 488 s.)

Näin he panivat hänen rangaistuksensa täytäntöön, ja hänestä tuli varoittava esimerkki kaikille naisille

Tässä juttusarjassa tarkastellaan seksiä, seksuaalisuutta ja sen lieveilmiöitä teologian opiskelijoiden linssien läpi.

Vuonna 2009 Montrealin yliopistossa yritettiin tehdä tutkimusta pornon vaikutuksista tutkimalla nuoria miehiä, jotka eivät ole koskaan katsooneet pornoa. Tutkimusta tehdessä ongelmaksi muodostui se, ettei yhtäkään kriteeriä täyttävää henkilöä löytynyt. Mutkat suoriksi vetämällä voidaan tehdä oletus, että kaikki (tai ainakin huomattavan suuri osa) katsoo pornoa, myös tulevat pastorit ja opettajat. Naiset tosin huomattavasti vähemmissä määrin miehiin verrattuna.

Modernissa tiedeyhteisössä tämä tuskin järkyttää ketään enää 2020-luvulla. Onko tilanne toinen maakuntien pikkupitäjien seurakunnissa, joissa yliopiston käytävillä kuultavien huhujen mukaan edelleen pidetään siviilisäätä tai jopa sukupuolta jollain tapaa merkityksellisenä tekijänä työnhakuvaiheessa. Jos suhtautuminen siviilisäätyn ja sukupuoleen on tämä, voidaan olettaa että suhtautuminen pastoriin pornonkatseluunkaan ei ole kovin avoin. Toisaalta maailmalla laajemminkin tunnettu kristittyjen pornovastaisuus ei välttämättä liity konservatiivisuuteen tai rajoittuneeseen maailmankatsomukseen. Kristillisen kasvatuksen tai opetuksen saanut henkilö voi olla tietoisempi pornoteollisuuteen liittyvistä moraalisisista ja eettisistä ongelmista.

Mikä olisi teologisesti mielekäs tapa suhtautua pornoon? Eri kirkko- ja paikkakuntien näkemyseroista huolimatta kukaan tuskin kieltää sitä, että seksuaalisuus on erottamaton osa ihmisyyttä. Voiko teologi vastustaa tai tukea pornoteollisuutta syyllistymättä tekopyhyyteen?

Pornon katselun ongelmat ovat laajat. Sen katselu aiheuttaa voimakasta riippuvuutta, lisää seksuaalista väkivaltaa ja on seksuaaliterveydelle haitallista. Valtavirtapornon mieskeskeisyys vahvistaa mielikuvaa naisesta objektina sekä seksin peniskeisyyttä. Pornon taustalla on nuorten naisten hyväksikäyttöä, väkivaltaa, painostamista ja ihmiskauppaa.

On myös tärkeää muistaa, että usein pornoteollisuus ylläpitää rasistisia, usein etnisyyteen liittyviä stereotyyppioita. Rasistisia oletuksia pornossa esiintyvien henkilöiden ulkoisista tai sisäisistä ominaisuuksista esiintyy laajasti pornokuvastossa ja sitä kautta ylläpitää rasistista keskustelua.

Pornoistunut markkinointi turruttaa ja aiheuttaa ulkonäköpaineita nuorille ja saattaa synnyttää epärealistisia odotuksia seksin suhteen sekä vaikeuttaa inhimillistä kohtaamista. Erityisesti nuorten tapauksessa vaikutus minäkuvan kehitykseen voi olla suuri. Kun itseä vertailee pornossa näkyvien henkilöiden ulkonäköön tai suoritukseen, se vääristää käsitystä omasta kehosta ja seksuaalisuudesta. Kokematon vertaa helposti omia seksikokemuksiaan pornoon ja asettaa kohtuuttomia vaatimuksia seksiaktiin.

Mitä hyvää pornossa on? Se voi toimia stimulanttina seksuaalisuudessa ja sen kehityksessä. Eikö tämä kuitenkin ole kova hinta ja edistä etuoikeuksien kasautumista? Siinä missä ilmaista valtavirtapornoa kuluttava kokee seksuaalista vapautuneisuutta tullessaan sinuiksi väkivaltaisten fantasioidensa kanssa, pornossa esiintyvät, usein jo valmiiksi heikommassa asemassa olevat ihmiset kärsivät fyysisistä ja henkisistä vaurioista vuosia.

Pornoteollisuuden eettiset ongelmat eivät siis liity ainoastaan sen kuluttajiin tai pornossa esitettyyn kuvastoon. Suomessa pornoteollisuuden parissa työskentelevien työehdot eivät täytä perustylälainsäädännön kriteerejä. Työsopimusta ei tehdä, tai jos tehdäänkin, se harvoin täyttää työsopimusten vähimmäiskriteerejä. Muiden maiden työehdoista tai työsopimuksista on vaikea löytää luotettavaa tietoa, mutta voidaan olettaa, että muualla maailmassa työehdot ja -olot tuskin eroavat kovasti Suomen tilanteesta.

Mediassa eettiseksi tai feministiseksi tuotantoyhtiöiksi esitellyt pornoyhtiöt ovat kuitenkin usein kaukana siitä. Pornotuotannon eettisyyttä perustellaan johtavassa asemassa työskentelevillä naisilla tai vaatimuksella käyttää kondomia kuvauksissa. Pornon eettisyyttä ei voida kuitenkaan näillä kriteereillä perustella. Myös maalla, jossa porno on tuotettu, on väliä. Maissa, joissa työehtosopimukset ovat yleisesti huonoja, ei varmasti pornoteollisuudessaan työskentelevien työoloista huolehdi.

Yksi naisten yleisimmistä itsetuhoisuuden muodoista on niin kutsuttu *high risk sex*. Tämä pitää sisällään muun muassa suojaamattoman seksin, tahallisen seksuaaliselle väkivallalle alistumisen ja yllyttämisen, toksisissa ihmissuhteissa pitäytymisen ja päihteiden ja seksin yhdistämisen. Ihmiset pornon kuluttajina kokevat turtumista seksuaalisävytteistä kuvastoa kohtaan ja päätyvät näin ottamaan entistä suurempia riskejä omaan seksuaaliterveyteensä liittyen.

Jopa niin kutsutun amatööripornon taustalla liikkuu suuria summia rahaa. Vaikka pornon tuotantoketju olisi eettinen, aiheuttaa se silti vääristymiä ja addiktioita. Erityisesti nuorilla ja lapsilla, jotka altistuvat pornolle aina vain nuorempina, porno aiheuttaa valtavia vaikutuksia aivoihin ja seksuaalisuuden kehittymiseen. Väkivaltarikoksilla ja pornolla on tutkittu olevan yhteyksiä. Pornokuvasto on usein miehen näkökulmasta ja naista halventavaa. Naiset kuvataan objekteina, jotka nauttivat, kun heitä satutetaan, penetroidaan, ja ovat aina valmiita suuseksiin ja penetraatioon ilman esileikkiä. Tämähän on kaukana todellisuudesta, joten tällaisen kuvaston voisi poikkeuksetta sanoa tukevan naisvihamielistä ilmapiiiriä.

Olisiko kohtuutonta odottaa järkevältä, empaattiselta aikuiselta pornosta pidättäytymistä ilman toksista syyllistämistä? Entäs ihmiset, jotka eivät voi toteuttaa omaa seksuaalisuuttaan tosielämässä? Helpottaako fiktiivisen kuvaston luominen heidän seksuaalista turhautumistaan niin, että riski ryhtyä fantasioista tekoihin laskisi? Näin ei ole ainakaan väkivaltapornon kohdalla. Kuitenkin pitää ottaa huomioon, että fantasioiminen on olennainen osa oman alati muuttuvan ja kehittyvän seksuaalisuuden toteuttamista. Raja oikean ja vääran välille olisi helppo vetää omien sanojensa kohdalle, mutta se hän olisi liian yksinkertaista.

Voisiko ideaalimaailmassa pyrkiä kohti eettistä, seksuaalisen identiteetin kehittymisen kannalta hedelmällistä kuvastoa, pois valtavirtais- tunteen ihmiskauppapornon suunnasta. Millaista tällainen porno voisi olla?

Kirjoittajat: Enja Seppänen & Susanna Ranta

Lemminkäisen Temppelissä

Karismaattinen opas Ior Bock, muinaissuomalaisen mahtisuvun viimeinen vesa, alkoi vuonna 1984 kertoa tarinaa, joka johdatti Kyypelinvuorelle ja veden alle kätkeytyn Lemminkäisen temppelin sisäänkäynnille. Itse temppeliä ei tarvitse etsiä, sillä se ei koskaan ollut hukassa. Nyt on vesi jälleen poissa ja tie auki ihmisen käydä.

Gumbostrand, Sipoo. Vainuoddintie ohittaa Temppelin vain metrien päästä. Mercedes-Benzin keula on jo lipua ohi, kun paikalla aiemmin käynyt ystäväni huutaa pysähtymään. Nousemme autosta, ja katson temppelin sisäänkäyntiä merkitseviä kivijärkäleitä. Olen lähes ensimmäistä kertaa eläissäni yli tuhatvuotisen temppelin suulla.

Harmaa, kostea sää korostaa valtavien kivipaasien ankaruutta ja luonnottomuutta. Akankivi, Aurinkokivi, sileäksi hioutunut peruskallio. Ior Bockin tarujen myyttinen Kyypelinvuori. Paikka, jonka legendaa seuratessaan useat ovat menettäneet järkensä, omaisuutensa, ja jotkut, kuten Ior-vainaa, lopulta jopa henkensä.

Sisäänkäynniltä on useiden vuosien työllä kaivettu sivuun suuri määrä kivi- ja maa-ainesta. Viimeksi kuluneena kesänä myös sisäänkäynnin sinetöivä vesimassa on valutettu jälleen mereen. Nyt näyttää kuin temppelin suuaukolle johtaisi leveä, sileän kivinen tie.

Hieman yli tuhat vuotta sitten, vuonna 987 paavin joukot tunkeutuivat miekkoineen Suomeen. Bockin suvun esivanhemmat, muinaisen viisauden ja rikkauten vartijat sinetöivät aarteensa Lemminkäisen temppeliin, ja sisäänkäynti peitettiin maalla ja vedellä. Muinaisajoista kertova viisauden siemen kätkeyttiin suvun perimätiedon haltuun, ja tarina temppelistä siirtyi sukupolvelta toiselle, kunnes tuhannen vuoden aika olisi kulunut ja ihmiskunnan jälleen turvallista avata sen portit.

Kalliopintaan on piirtynyt selkeä raja paikkaan, missä ennen makasivat vesimassat pitäen tunkeilijat loitolla. Temppelin suuaukko yritettiin suuren mediahuomion saattelemana saada esiin jo tuhatvuotispäivän aattona. Lehdistölle paljastunut Iorin ja tämän seuraajien ahkera chillumin rassaus oli kuitenkin tuon ajan suomalaisessa mediamoraalin kentässä liikaa, ja kaivuuvälineitä ja työapua tarjonneet rakennusliikkeet vetäytyivät hankkeesta.

Siirrymme jalkaisin vanhan vesirajan alle. Paikan päällä koen välittömästi mistä Bockin tarinat kumpuavat. Näissä kivissä on jotain toismaailmallista. Seurassani olevat kaksi ystävää arvelevat, etteivät kivet ole valuneet paikalle sattumalta.

Temppelin suulla seistessä tuntuu kuin todellisuus menisi hieman vinoon. Ehkä Bockin ja seuraajien käyttämät psykedeelit ovat pysyvästi vaikuttaneet paikan psykosfääriin. Todennäköisemmin tänne on kuitenkin tultu trippailemaan nimenomaan paikalla jääkaudesta asti vallinneen kummallisen auran ja voiman takia.

En epäile hetkeäkään, etteikö täällä olisi temppeliä tai vähintään muinaista uhripaikkaa. Tällaisen maaperästä ja luonnon arkkitehtuurista kumpuavan voiman luo on rakennettu pyhiä sijoja maailman sivu.

Laskeudumme alemmas, alas kivien varjoon. Kallio ei ole edes liukas.

Kuvittelen hetken itseni ihmiseksi, joka on tuhat tai kymmenen tuhatta vuotta sitten samonnut tälle samalle kallionaukeamalle, nähnyt valtavat paadet ja veden. Tuntenut toisen maailman henkäyksen poskellaan. Sukellan hirvittävän mustaan veteen, jonka kohdussa avautuu luola syvälle kallion sisään. Jos täällä on silloin ollut vettä.

Mielikuvitusrikas pikkupoika, joka raukeilla, loputtoman pitkillä kesähelteillä on saanut vaellella täällä, sukunsa mailla, on miettinyt temppelin suulla monta tarinaa ja leikkiä.

Akankivi tunnettiin myös sukujyrkkämänä, ättestupa, surmakivenä. Bockin suvun matriarkat kiipesivät kiven päälle vanhuuden heikkouden alkaessa ja leiskauttivat itsensä tuonelaan vapauttaakseen sukunsa taakasta.

Tähän kohtaa kallioperää Akka on mätkähtänyt.

Samanlaisia tarinoita löytyy myös Ruotsista. Ior Bock, alkujaan Bror Holger Svedlin, kuului suomenruotsalaiseen sukuun. Perheen vanha huvila sijaitsee pienen matkan päässä meren rannassa.

Katson Aurinkokiveä alhaalta päin. Korkean, kiilamaisen obeliskin yläosassa on selkeä keltainen täplä, kuin eri kiviaineksesta koostunut. Tällä hetkellä se on maisemani vasemmassa yläkulmassa kuin lapsen piirtämä aurinko.

Matriarkka, Akka, kuoli kaatamalla kiveltä. Suvun patriarkka, Ukko, meni viimeisenä tekonaan kuolemaan sisälle temppeliin, jossa asettui omaan kammioonsa esteettisine aarteineen. Näin tehtiin jääkauden jälkeen kymmeniä tuhansia vuosia aina kristinuskon tuloon saakka.

Temppelin alle, Kyypelinvuoren ja koko Uudenmaan alle ulottuvaan luolaan on kätkeyty muinaisten taidearteiden lisäksi valtava määrä diamagneettista kultaa. Tuhat vuotta sitten Paavin joukkojen saapumisen edeltä temppeliin sinetöity aarre muutti maapallon rataa.

Joskus tänne olisi päässyt kompassin avulla. Pohjoisnapa, Pohjannapa sijaitsi aiemmin Helsingin päällä.

Nykyään paikalle opastaa Google Maps, joka neuvoa reitin, kun älypuhelimien puheentunnistukseen kuiskaa ”Lemminkäisen temppeli.”

Tietotekniikka tietenkin valehtelee. Sen osoittama paikka on todellisuudessa vasta sisäänkäynti.

Mikäli syvälle temppelin uumeniin kätkeyty kultaa saadaan jaettua taisisemmin, magneettinen napa palaa paikalleen ja maapallon akseli korjaantuu. Paluu paratiisiin. Hyvästi köyhyys, hyvästi ilmastonmuutos.

Pimeys laskeutuu, astumme sisälle luolaan. Lemminkäisen temppeli, johon tuhanteen vuoteen ei astunut kukaan.

Ior rakasti kielipelejä. Lemminkäisen temppeli sijaitsee Kyypelinvuorella, joka sijaitsee Gumbostrandissa, joka sijaitsee Sipoossa, joka sijaitsee Uudellamaalla. Odin-maalla, Odinin maalla.

Vanhat voimat. Hel, Bock, i, Oden, Ra, Tor, Frej, Freja.

Sampo, Aino, Ukko, Akka, Lemminkäinen, Joutsen, Ilmarinen, Ilmatar. Samat tyypit.

Luolan sisällä kaikuu.

Odin-maan alla on 250 kilometriä leveä spiraalimainen luola, oikea Lemminkäisen temppeli, jonka ainoa nykyisin tunnettu sisäänkäynti sijaitsee Gumbostrandissa.

Etenemme pimeydessä vielä muutaman metrin, kunnes jäljellä oleva samea vesimassa estää etenemismme.

Ior Bockin tarinat ovat viihdyttäneet monia ja ajaneet toisia hulluuteen. Luolan pimeydessä ja samean veden löyhyssä mietin hetken muusikko Petri Wallia, joka vain 26-vuotiaana hyppäsi kuolemaansa Töölön kirkon tornista.

Walli oli fanaattisen omistautunut Bockille. Kingston Wall -yhtyeen viimeiseksi jäänyt albumi III Tri-Logy on rakennettu Bockin saagan tiivistetyn ytimen ympärille. Nuori muusikko nieli Iorin kielipelit niin, että jakoi eduskuntatalon edessä ihmisille valkoista kasettia, jossa kerrottiin Suomen tulevaisuudesta temppelin avautumisen jälkeisenä ihmissuvun todistettuna alkukotina.

Otan valokuvia. Saako muinaisessa temppelissä kuvata? Tuntuu väärältä.

Bock itse tunnusti, ettei uskonut sukunsa tarinoiden totuusperään. Mahtavan tarinamaakarin tavoin Bockin perheen saagaa kuitenkin kerrottiin yhtä totena kuin Suomenlinnan opaskertomusta, teatterikoulun käyneen miehen rektiolla ja suuren vuohen karismalla.

Totuus ja Ior Bockin tarinat eivät asu samassa todellisuudessa. Kaikki kuulijat eivät kuitenkaan tätä sisäistäneet, ja Bock onnistui kietomaan mieleltään herkempiä ihmisiä pikkusormensa ympäri.

Bockin sukuperintöä ollut maaomaisuus Gumbostrandissa, mukaanlukien Lemminkäisen temppeli, kuuluu nykyään helsinkiläiselle joogakoululle, joka pelasti sen pakkohuutokautasta. Bock itse oli aikansa johtavia joogea.

Vieli kymmenen vuotta Ior Bockin kuoleman jälkeen ihmisiä saapuu eri puolilta maailmaa jatkamaan kaivauksia temppelillä. Puhelinpylväeseen on naulattu printti, jossa saksalainen mies kertoo kaivauksistaan ja diamagneettisesta kullasta. Toisessa veden kastelema printissä näkyy alkuaineiden jaksollinen järjestelmä.

Kaikki seuraajat eivät olleet enkeleitä. Vuonna 1999 Bock halvaantui pysyvästi erään heistä puukotettua miestä selkään.

Hieman ennen kuolemaansa Petri Walli kirjoitti vihdoinkin ymmärtäneensä Bockin olevan itse piru – vain sarvet puuttuivat. Bock, pukki!

Ja liki samoilla sanoilla tekoaan perusteli Bockin avustajana työskennellyt intialaismies, joka Munkkivuorella puukotti Bockin hengiltä kymmenen vuotta sitten. Syyntakeettomassa tilassa ollut tekijä oli vakuuttunut Bockin olevan paholainen.

Palaamme päivänvaloon ja vaellamme vielä kierroksen Kyypelinvuorella.

Vieli kotona vuoteellakin tunnen olevani kuin temppelillä, jossa todellisuuden seinä tuntui ohuemmalta.

Muistan käyntiäni Valamon luostariin, missä paikallinen palkattu opas esitteli minulle ikonin kehykseen kätkeytyä pyhäinjäännösrakintoita.

Mistä rasioissa näkyvät hippuset ovat peräisin? Kenen tai minkä jäännöksiä nämä ovat, kysyin.

Opas alkoi selittää minulle hieman turhautuneella äänellä, aivan kuin kysymykseni olisi jotenkin, no, ei asiaton, mutta hölmö. Tulee ymmärtää, ettei pyhäinjäännös ole järjellä ymmärrettävä asia. Tärkeämpää on, että ne tuovat meidät kosketuksiin pyhän kanssa. Pyhäinjäännökset saattavat tilaan, jossa pyhä ja maallinen kohtaavat.

Piru tai ei, mutta Bockista jäi jälkipolville enemmän kuin hippusia. Bockista jäi myytti.

Kirjoittaja : Jemo Kettunen
Kuvat: Jemo Kettunen

LIITTO TUKEE SINUA OPISKELUSSA JA TYÖSSÄ

www.akiliitot.fi

PAPPISLIITTO PRÄSTFÖRBUNDET

SUOMEN
TEO
LO
GI
LIITTO